

Förstudierapport inom området Konferenser och möten

23.2-561-2022

KAMMARKOLLEGIET

Innehåll

1 Sammanfattning	3
2 Inledning	4
3 Föregående upphandling	7
4 Nuvarande ramavtal	12
5 Information om ramavtalen	14
6 Offentlig sektors behov.....	15
7 Marknadsundersökning	24
8 Omvärldsanalys.....	34
9 Relevant lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd.....	35
10 Hållbarhet.....	36
11 Säkerhet	41
12 E-handel	43
13 Utvecklingsområden och förändringsbehov i en kommande upphandling.....	44
14 Slutsatser	46
15 Källförteckning.....	47
16 Bilagor.....	50

1 Sammanfattning

De nuvarande ramavtalen för Konferenser och möten löper ut 2023-12-31. Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (nedan Kammarkollegiet) har därför initierat en förstudie för att utreda om en ny upphandling bör genomföras. Denna förstudie utgör underlag för detta beslut.

För att utreda om en ny upphandling ska genomföras har förstudieprojektet undersökt avropsberättigade myndigheters behov, marknadens utbud och utvecklingen inom området.

Informationsinhämtning har skett genom att två enkäter har publicerats eller skickats ut. Den enkät som riktades till leverantörerna på marknaden publicerades på avropa.se och den enkät som riktades till myndigheterna skickades ut via mejl. Projektgruppen har även genomfört referensgruppsmöten med deltagare från olika myndigheter samt anordnat informationsseminarium och dialogmöten med både ramavtalsleverantörer och andra leverantörer på marknaden som visat intresse för förstudien. Projektgruppen har även genomfört studiebesök på utvalda konferensanläggningar som har bedömts vara representativa för marknaden. Vidare har projektgruppen genomfört möten med branschorganisationen och två miljöorganisationer samt möte med Myndigheten för delaktighet avseende tillgänglighet.

Av behovsanalysen framgår att ramavtalen är välfungerande och att många myndigheter använder och efterfrågar konferenstjänster. Marknaden var kraftigt påverkad av pandemin vilket påverkade omsättningen både under 2020 och 2021. Under 2020 och 2021 omsatte ramavtalen 213 respektive 202 Mkr. Under första halvåret 2022 ökade omsättningen och redovisas till 277 Mkr. Detta kan jämföras med den redovisade omsättningen för 2019 (förra ramavtalsperioden) som låg på 665 Mkr.

Projektgruppen för denna förstudie har dragit slutsatsen att det finns ett fortsatt behov av ett statligt ramavtal inom Konferenser och möten och rekommenderar därför att en ny upphandling genomförs.

Förstudierapporten framtagen av:

Lisa Sundberg, Anna-Maria Norström, Agneeta Anderson och Kjell Kimström

2 Inledning

2.1 Bakgrund till förstudien

Förstudien är genomförd av Kammarkollegiet och omfattar Konferenser och möten.

Kammarkollegiet har ansvaret för upphandlingsverksamheten inom den statliga inköpssamordningen. Detta innebär att myndigheten har som uppdrag att ingå ramavtal för varor och tjänster som är avsedda för andra statliga myndigheter.

Enligt förordningen (1998:796) om statlig inköpssamordning ska det finnas ramavtal eller andra gemensamma avtal som effektiviserar upphandlingarna för varor och tjänster som myndigheterna upphandlar ofta, i stor omfattning eller som uppgår till stora värden.

2.2 Syfte med förstudien

Huvudsyftet med förstudien är att i ett tidigt skede utreda huruvida ramavtalsområdet uppfyller något av kriterierna ovan eller av andra skäl är lämpat för upphandling. Om det konstaterats att en upphandling förordas kommer även förutsättningar för en sådan att kartläggas.

Syftet med förstudien är vidare att samla information och kunskap om pågående utveckling inom ramavtalsområdet, samt om vilka behov som myndigheterna har. Förstudien ska även belysa hur upphandlingen kan genomföras och därmed ge underlag till såväl upphandlingsstrategin som kommande upphandlingsdokument. I sammanhanget ska särskilt beaktas att ramavtalen ska vara lätta att avropa från, i vilken uträkning det kommer krävas stöd från ramavtalsförvaltningen och eventuellt samspel med leverantörsmarknaden gällande förändringar i upplägg, kravställning etc.

Samtliga rekommendationer som lämnas i samband med denna förstudie kan komma att prövas på nytt, ändras och anpassas i en kommande upphandling då ny information kan tillkomma och förutsättningar kan ändras med tiden.

2.3 Omfattning och avgränsningar i förstudien

Förstudierapporten beskriver nuläge och erfarenheter av användningen av ramavtalen inom området. Den innehåller avropande myndigheters och leverantörers synpunkter på det nuvarande ramavtalet samt deras förslag rörande upplägg av en eventuellt kommande upphandling. Därtill innefattar förstudierapporten en analys av myndigheters behov och marknadens utbud.

Förstudierapporten innehåller inte någon kravspecifikation till en kommande upphandling, och således är eventuella krav som kan ställas endast beskrivna på en övergripande nivå.

Ramavtalen inom detta område kan i dag användas av statliga myndigheter samt stiftelser och andra organisationer med anknytning till staten.

Kommuner och regioner har således inte rätt att avropa från de statliga ramavtalen på detta område.

2.4 Målgrupp

Förstudien riktar sig i första hand till följande målgrupper.

- Berörda personer inom Kammarkollegiet.
- Beställare, upphandlare, inköpare och övriga anställda eller verksamma i statliga myndigheter som använder våra ramavtal, samt de som inte gör det idag.
- Leverantörer – nuvarande och potentiella ramavtalsleverantörer till Kammarkollegiet.

2.5 Metod för förstudien

Förstudiearbetet har utförts i enlighet med Kammarkollegiets projektstyrningsmetodik. Den innefattar:

- initiering av projektet med definition av projektets huvudsakliga mål i form av ett projektdirektiv,
- detaljerad planering, dvs. en projektbeskrivning och planering av projektets aktiviteter,
- genomförande som omfattat informationsinsamling, analys och författande av förstudierapporten, och
- leverans av förstudien med föregående kvalitetssäkring.

Informationsinsamlingen till förstudien har skett genom att en enkät har skickats ut till avropande myndigheter innehållande frågor kopplade till det nuvarande ramavtalet och till utformningen av en eventuellt kommande upphandling. Därtill har en referensgrupp med deltagare från olika avropande myndigheter deltagit i arbetet med förstudien och bidragit med värdefull information och synpunkter.

Vidare har projektgruppen haft möten med leverantörer och branschorganisationer för att få deras syn på såväl det nuvarande ramavtalet som branschen och dess utveckling.

En leverantörsenkät har distribuerats till leverantörer på marknaden.

Möten har hållits med ansvarig ramavtalsförvaltare från Kammarkollegiet.

Det kommer att göras en samlad bedömning av all information som inkommer i förstudien för att på så sätt undersöka hur en eventuell upphandling ska utformas på bästa sätt. Det kan innebära att förslag från enskilda intressenter inte alltid kan beaktas vid utformningen av en eventuellt kommande upphandling.

3 Föregående upphandling

3.1 Upphandlingsförfarande, tilldelningsgrund och tidpunkter för annonsering m.m.

Den föregående upphandlingen, Konferenser och möten 2019 samt Konferenser och möten (kompletterande upphandling) 2020 genomfördes enligt ett öppet förfarande. Upphandlingsdokumenten för Konferenser och möten 2019 annonserades 2019-10-09 och sista anbudsdag var 2019-11-08¹ eller 2019-11-13². Den kompletterande upphandlingen Konferenser och möten 2020 annonserades 2020-08-10 och sista anbudsdag var 2020-09-24. Ramavtalen började gälla allt eftersom de signerades och löper till och med 2023-12-31.

3.2 Upphandlingens omfattning

Ramavtalsområdet Konferenser och möten omfattar Små och Stora konferenser.

Små konferenser, upp till 150 deltagare omfattar följande delområden.

- Helpension Plus
- Helpension Bas
- Dagkonferens Plus
- Dagkonferens Bas
- Timdebitering
- Heldagskonferens utan förtäring
- Halvdagskonferens utan förtäring

Stora konferenser, från och med 151 deltagare utgör ett (1) gemensamt delområde.

3.2.1 Anbudsområden

Upphandlingarna av Små och Stora konferenser var uppdelade i geografiska anbudsområden (kommun/kommundel). Antalet ramavtalsleverantörer som kunde antas inom ett anbudsområde framgår inom parentes efter respektive anbudsområde.

3.2.1.1 Små konferenser och möten

Alingsås (1), Alvesta(2), Berg (3), Boden (2), Bollnäs (2), Borgholm (3), Borlänge (3), Borås (3), Båstad (2), Danderyd (1), Ekerö (3), Enköping (4), Eskilstuna (4), Falkenberg (2), Falun (3), Filipstad (1), Flen (2), Forshaga (1), Gislaved (2), Gnesta (2), Gällivare (2), Gävle

¹ Helpension Plus och Bas, Dagkonferens Plus och Bas

² Heldagskonferens utan förtäring, Halvdagskonferens utan förtäring, Timdebitering, Stora Konferenser

kommundel 1 (4), Gävle kommun övrig (4), Göteborg kommunedel 1 (10), Göteborg kommunedel 2 (8), Göteborg kommunedel 3 (6), Göteborg kommunedel 4 (6), Göteborg kommunedel 5 (6), Göteborg kommun övrig (6), Hallstahammar (1), Halmstad (5), Haninge kommunedel 1 Handen Dalarö (3), Haninge kommunedel 2 Almåsa Häringe (2), Haninge kommun övrig (2), Haparanda (1), Helsingborg (4), Huddinge (3), Hudiksvall (2), Håbo (3), Hällefors (2), Härnösand (1), Härryda (2), Hässleholm (1), Höör (1), Järfälla (3), Jönköping kommunedel 1 (4), Jönköping kommun övrig (4), Kalmar kommunedel 1 (3), Kalmar kommun övrig (3), Kalix (1), Karlshamn (1), Karlskrona kommunedel 1 (5), Karlskrona kommun övrig (5), Karlstad kommunedel 1 (5), Karlstad kommun övrig (5), Katrineholm (2), Kinda (2), Kiruna (1), Knivsta (2), Kramfors (2), Kristianstad (4), Kungsbacka (2), Kungsör (1), Kungälv (3), Kävlinge (1), Landskrona (2), Leksand (3), Lerum (3), Lessebo (1), Lidingö (8), Lilla Edet (1), Linköping kommunedel 1 (4), Linköping kommun övrig (2), Ljungby (2), Ljusdal (2), Luleå (5), Lund (3), Lycksele (2), Lysekil (3), Malmö kommunedel 1 (5), Malmö kommunedel 2 (5), Malmö kommun övrig (5), Mark (1), Mjölby (1), Motala (1), Mullsjö (1), Mölndal (2), Nacka kommunedel 1 (4), Nacka kommunedel 2 (4), Nacka kommun övrig (4), Norrköping kommunedel 1 (5), Norrköping kommun övrig (5), Norrtälje (3), Nykvarn (2), Nyköping (3), Nynäshamn (4), Nässjö (1), Oskarshamn (1), Piteå (1), Ronneby (1), Rättvik (1), Sala (1), Sandviken (2), Sigtuna kommunedel 1 Arlanda flygplats (4), Sigtuna kommunedel 2 Rosersberg (3), Sigtuna kommunedel 3 Centrum (5), Sigtuna kommunedel 4 Arlanda stad (3), Sigtuna kommun övrig (5), Simrishamn (1), Skellefteå (5), Skurup (2), Skövde (3), Sollentuna (3), Solna (6), Sotenäs (1), Stenungssund (2), Stockholm kommunedel 1 Norrmalm (10), Stockholm kommunedel 2 Norrmalm (10), Stockholm kommunedel 3 Blasie och Skeppsholmen (4), Stockholm kommunedel 4 Vasastan (6), Stockholm kommunedel 5 Djurgården (4), Stockholm kommunedel 6 Kungsholmen inklusive Essingeöarna (6), Stockholm kommunedel 7 Södermalm inklusive Långholmen och Hammarby sjöstad (11), Stockholm kommunedel 8 Östermalm (11), Stockholm kommunedel 9 Enskede-Årsta-Vantör (2), Stockholm kommunedel 10 Hägersten (4), Stockholm kommunedel 11 Hässelby-Vällingby (4), Stockholm kommunedel 12 Kista (4), Stockholm kommunedel 13 Bromma (8), Stockholm kommun övrig (20), Strängnäs (3), Sundsvall (6), Sunne (2), Surahammar (2), Svedala (1), Söderhamn (2), Söderköping (2), Södertälje (4), Tanum (1), Tierp (1), Timrå (2), Tomelilla (2), Trelleborg (1), Trollhättan kommunedel 1 (4), Trollhättan kommun övrig (2), Täby (2), Uddevalla (3), Umeå (6), Upplands-Bro (3), Upplands-Väsby (2), Uppsala kommunedel 1 (6), Uppsala kommun övrig (5), Vadstena (2), Vaggeryd (1), Vara (1), Varberg (2), Vaxholm (2), Vellinge (1), Vidsel (1), Vingåker (2), Visby (5), Vänersborg (2), Värmdö (7), Värnamo (1), Västerås (5), Växjö (4), Ystad (2), Åre kommunedel 1 (3), Åre kommun övrig (3), Älvkarleby (2), Ängelholm (2), Örebro kommunedel 1 (5), Örebro kommun övrig (5), Örnköldsvik (3), Östersund (5), Österåker (3), Östhammar (2), Överkalix (1).

3.2.1.2 Stora konferenser och möten

Alingsås (1), Alvesta (2), Berg (3), Boden (2), Bollnäs (2), Borgholm (3), Borlänge (3), Borås (3), Båstad (2), Danderyd (1), Ekerö (3), Enköping (4), Eskilstuna (4), Falkenberg (2), Falun (3), Filipstad (1), Flen (2), Forshaga (1), Gislaved (2), Gnesta (2), Gällivare (2), Gävle (4), Göteborg kommunedel 1 (5), Göteborg kommunedel 2 (5), Göteborg kommunedel 3 (5), Göteborg kommunedel 4 (5), Göteborg kommun övrig (10), Hallstahammar (1), Halmstad (5), Haninge kommunedel 1 Handen Dalarö (3), Haninge kommunedel 2 Almåsa Häringe (2), Haninge kommun övrig (2), Haparanda (1), Helsingborg (4), Huddinge (3), Hudiksvall (2), Håbo (3), Hällefors (2), Härnösand (1), Härryda (2), Hässleholm (1), Höör (1), Järfälla (3),

Jönköping (5), Kalmar (4), Kalix (1), Karlshamn (1), Karlskrona (6), Karlstad (7), Katrineholm (2), Kinda (2), Kiruna (1), Knivsta (2), Kramfors (2), Kristianstad (4), Kungsbacka (2), Kungsör (1), Kungälv (3), Kävlinge (1), Landskrona (2), Leksand (3), Lerum (3), Lessebo (1), Lidingö (8), Lilla Edet (1), Linköping (5), Ljungby (2), Ljusdal (2), Luleå (5), Lund (3), Lycksele (2), Lysekil (3), Malmö kommun del 1 (5), Malmö kommun del 2 (5), Malmö kommun övrig (5), Mark (1), Mjölby (1), Motala (1), Mullsjö (1), Mölndal (2), Nacka kommun del 1 (5), Nacka kommun övrig (5), Norrköping kommun del 1 (5), Norrköping kommun övrig (5), Norrtälje (3), Nykvarn (2), Nyköping (3), Nynäshamn (4), Nässjö (1), Oskarshamn (1), Piteå (1), Ronneby (1), Rättvik (1), Sala (1), Sandviken (2), Sigtuna kommun del 1 Arlanda flygplats (5), Sigtuna kommun del 2 Rosersberg (4), Sigtuna kommun del 3 Centrum (5), Sigtuna kommun del 4 Arlanda stad (3), Sigtuna kommun övrig (5), Simrishamn (1), Skellefteå (5), Skövde (3), Sollentuna (3), Solna (6), Sotenäs (1), Stenungsund (2), Stockholm kommun del 1 Norrmalm (10), Stockholm kommun del 2 Norrmalm (10), Stockholm kommun del 3 Blasie- och Skeppsholmen (4), Stockholm kommun del 4 Vasastan (6), Stockholm kommun del 5 Djurgården (4), Stockholm kommun del 6 Kungsholmen inklusive Essingeöarna (6), Stockholm kommun del 7 Södermalm inklusive Långholmen och Hammarby sjöstad (11), Stockholm kommun del 8 Östermalm (11), Stockholm kommun del 9 Enskede-Årsta-Vantör (2), Stockholm kommun del 10 Hägersten (4), Stockholm kommun del 11 Hässelby- Vällingby (4), Stockholm kommun del 12 Kista (4), Stockholm kommun del 13 Bromma (8), Stockholm kommun övrig (20), Strängnäs (3), Sundsvall (6), Sunne (2), Surahammar (2), Svedala (1), Söderhamn (2), Söderköping (2), Södertälje (4), Tanum (1), Tierp (1), Timrå (2), Tomelilla (2), Trelleborg (1), Trollhättan (5), Täby (2), Uddevalla (3), Umeå (6), Upplands-Bro (3), Upplands-Väsby (2), Uppsala (8), Vadstena (2), Vaggeryd (1), Vara (1), Varberg (2), Vaxholm (2), Vellinge (1), Vidsel (1), Vingåker (2), Visby (5), Vänersborg (2), Värmdö (7), Värnamo (1), Västerås (5), Växjö (4), Ystad (2), Åre kommun del 1 (3), Åre kommun övrig (3), Älvkarleby (2), Ängelholm (2), Örebro (6), Örnsköldsvik (3), Östersund (5), Österåker (3), Östhammar (2), Överkalix (1)

3.2.2 Utvärdering

3.2.2.1 Utvärderingsmodell

Som tilldelningsgrund tillämpades ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån bästa förhållande mellan pris och kvalitet och anbudet utvärderades enligt en relativ utvärderingsmodell. Anbudet med högst totalpoäng efter utvärderingen var det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

3.2.2.2 Små konferenser och möten - Kriterier, tillvägagångssätt och poängsättning

Följande kriterier med angiven vikt tillämpades i upphandlingarna Små konferenser och möten.

Pris 50 procent

Miljö 25 procent

Tillgänglighet 15 procent

Kvalitet 10 procent

Pris

Tilldelningskriteriet Pris utvärderades som den totala summan av lämnade anbudspriser enligt nedan. Anbud med lägst pris erhöll 100 poäng, övriga anbud erhöll en längre poäng i relation till anbudet med lägst pris. Poängsumman för Pris viktades därefter till 50 procent.

Dagkonferens Bas och Helpension Bas

Priset för Dagkonferens Bas omfattade förmiddagsfika, lunch (minst en rätt, alternativt buffé) inklusive måltidsdryck och kaffe/te, eftermiddagsfika samt möteslokal upp till och med 50 deltagare i skolsittning.

Priset för Helpension Bas omfattade en övernattning inklusive frukost, förmiddagsfika, lunch (minst en rätt, alternativt buffé) inklusive måltidsdryck och kaffe/te, eftermiddagsfika, middag (minst en rätt) inklusive måltidsdryck och kaffe/te samt möteslokal upp till och med 50 deltagare i skolsittning.

Anbudspriserna i Dagkonferens Bas och Helpension Bas viktades enligt följande.

- 1-15 deltagare 5 procent
- 16-50 personer 25 procent
- Grupprum 5 procent

Anbudsgivaren hade även möjlighet att lämna prisuppgifter för 51-150 deltagare i bio-, aula- eller parkettsittning. Prisuppgifterna för deltagarantal över 50 utvärderades enligt tilldelningskriteriet Kvalitet.

Dagkonferens Plus och Helpension Plus

Priset för Dagkonferens Plus omfattade förutom samma måltider som Dagkonferens Bas även möteslokal för 75 deltagare i skolsittning samt möteslokal för 76-150 deltagare i bio-, aula- eller parkettsittning.

Priset för Helpension Plus omfattade förutom övernattning inklusive frukost och samma måltider som Helpension Bas även middag (minst två rätter) samt möteslokal för 75 deltagare i skolsittning samt möteslokal för 76-150 deltagare i bio-, aula- eller parkettsittning.

Anbudspriserna i Dagkonferens Plus och Helpension Plus viktades enligt följande.

- 1-15 deltagare 5 procent
- 16-50 deltagare 25 procent
- 51-75 deltagare 5 procent
- 76-150 deltagare 10 procent
- Grupprum 5 procent

Miljö

Tilldelningskriteriet Miljö utvärderades utifrån i anbudet lämnade uppgifter avseende Miljö. Anbudet kunde som mest erhålla 100 poäng. Poängsumman för tilldelningskriteriet Miljö viktades därefter till 25 procent.

Tillgänglighet

Tilldelningskriteriet Tillgänglighet utvärderades utifrån i anbudet lämnade uppgifter avseende Tillgänglighet. Anbudet kunde som mest erhålla 100 poäng. Poängsumman för tilldelningskriteriet Tillgänglighet viktades därefter till 15 procent.

Kvalitet

Tilldelningskriteriet Kvalitet utvärderades utifrån i anbudet lämnade uppgifter avseende Kvalitet. Anbudet kunde som mest erhålla 100 poäng. Poängsumman för tilldelningskriteriet Kvalitet viktades därefter till 10 procent.

3.2.2.3 Stora konferenser och möten - Kriterier, tillvägagångssätt och poängsättning

Följande kriterier tillämpades i upphandlingen av Stora konferenser och möten.

Pris 70 procent

Referensuppdrag 30 procent

Pris

Tilldelningskriteriet Pris utvärderades som den totala summan av lämnade anbudspriser enligt nedan. Anbud med lägst pris erhöll 100 poäng, övriga anbud erhöll en längre poäng i relation till anbudet med lägst pris. Poängsumman för Pris viktades därefter till 70 procent.

Följande prisuppgifter i lämnat anbud användes i utvärderingen.

- Takpris för en person inklusive möteslokal i bio-/aula-/parkettsittning eller liknande (priset för lokal avsåg en heldag)
- Takpris för förmiddagskaffe med bröd
- Takpris för 1-rätts lunch med måltidsdryck och kaffe
- Takpris för eftermiddagskaffe med bröd

Referensuppdrag

Tilldelningskriteriet Referensuppdrag utvärderades utifrån uppgifter gällande tre referensuppdrag som anbudsgivaren skulle bifoga till anbudet. För kriteriet Referensuppdrag kunde maximalt 300 poäng erhållas (100 poäng per referensuppdrag). Poängsumman för Referensuppdrag viktades därefter till 30 procent (10 procent per referensuppdrag).

4 Nuvarande ramavtal

4.1 Avtalens löptid

Ramavtalen började gälla tidigast från och med 2020-01-01 och gäller till och med 2023-12-31.

4.2 Antal ramavtal

Följande antal ramavtal tecknades i respektive upphandling.

Ramavtal område (konferenstyp)	Antal antagna ramavtalsleverantörer	Antal ramavtal
Helpension Bas 2019	75	197
Helpension Bas 2020 (kompletterande upphandling)	12	13
Helpension Plus 2019	120	224
Helpension Plus 2020 (kompletterande upphandling)	1	1
Dagkonferens Bas 2019	153	209
Dagkonferens Bas 2020 (kompletterande upphandling)	8	8
Dagkonferens Plus 2019	222	272
Dagkonferens Plus 2020 (kompletterande upphandling)	5	5
Heldagskonferens utan förtäring 2019	134	189
Halvdagskonferens utan förtäring 2019	139	193
Timdebitering	123	165
Stora Konferenser 2019	134	157

Stora Konferenser 2020 (kompletterande upphandling)	10	11
Summa:	1015*	1644

**Flera av ramavtalsleverantörerna har ramavtal inom flera områden (konferenstyp) samt inom flera olika geografiska anbudsområden. Summan av antal antagna ramavtalsleverantörer avser alltså inte antalet unika ramavtalsleverantörer.*

Antagna ramavtalsleverantörer är till största del små och medelstora företag.

4.3 Omsättning på ramavtalet

Ramavtalen började löpa under pandemin, vilket påverkade omsättningen kraftigt under åren 2020–2021. Under första året, 2020 omsatte ramavtalen ca 213 Mkr och under andra året 2021 omsatte ramavtalen ca 202 Mkr. Detta kan jämföras med omsättningen under 2019 som redovisades till 665 Mkr. Första halvåret 2022 redovisades en omsättning om ca 277 Mkr.

Statistiken baseras på uppgifter redovisade av samtliga ramavtalsleverantörer inom området.

4.4 Ramavtalsanvändare

Ramavtalen kan endast användas av statliga myndigheter och myndigheter och organisationer nära staten enligt den statliga inköpssamordningen. Kommuner och regioner är inte avropsberättigade på ramavtalen.

4.5 Förvaltning av ramavtalet

Ramavtalet förvaltas av enheten för ramavtalsförvaltning vid Kammarkollegiet.

5 Information om ramavtalen

Information om ramavtalen förmedlas på www.avropa.se. Där publiceras bl.a. listor över ramavtalsleverantörer och avropsberättigade myndigheter, avtalsdokument, avropsmallar, samt vägledningar med stöd för avropsberättigande myndigheter vid avrop.

Kammarkollegiet genomför också regelbundet olika typer av seminarier kopplat till respektive ramavtalsområde, två så kallade Avropadagar riktade till myndigheter och tre leverantörsdagar fördelat på leverantörer inom IT-och telekom, resebranschen samt övriga varor och tjänster. Därutöver ges vägledning och stöd i samband med bl.a. avrop från ramavtalen via såväl mail som telefon.

6 Offentlig sektors behov

6.1 Inledning

För att kartlägga behovet inom offentlig sektor gällande det aktuella ramavtalsområdet samt samla in och analysera synpunkter på det befintliga ramavtalet har det i förstudien genomförts dels en enkätundersökning dels referensgruppsmöten med bl.a. deltagare från de myndigheter som via avropa.se, eller i enkäten anmält sitt intresse för att ingå i referensgruppen.

6.2 Myndighetsenkät

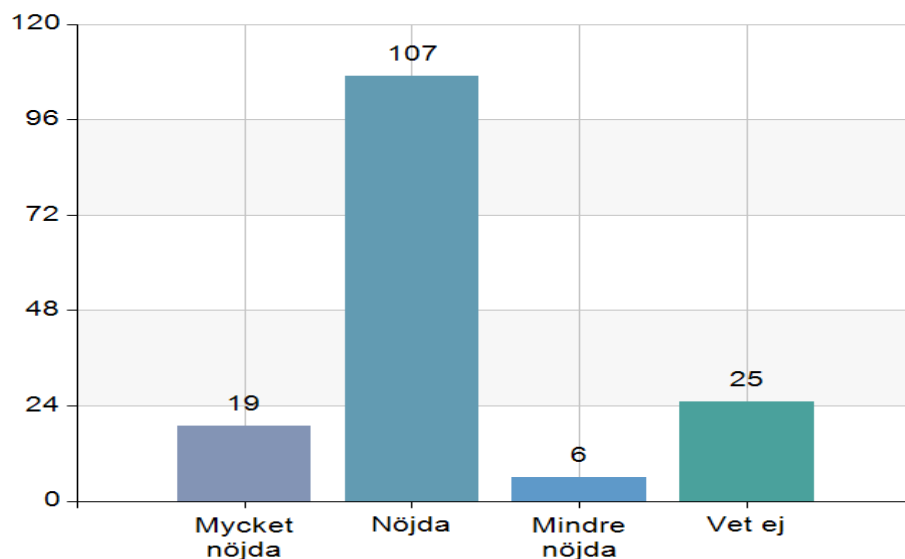
En enkät gick ut till 217 avropsberättigade myndigheter. Enkäten besvarades av 157 respondenter, vilket ger en svarsfrekvens på 72 procent.

Syftet med enkäten var att undersöka behovet av samt önskemål kring Konferenser och möten inom ramavtalsområdet. Vidare var syftet att ge myndigheterna möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter rörande det befintliga ramavtalet och ge generella synpunkter avseende en eventuellt kommande upphandling av ett statligt ramavtal.

6.2.1 Redovisning av myndighetsenkät

Nedan följer en kort sammanfattning av de viktigaste frågorna i enkäten.

6.2.1.1 Hur nöjda är ni med ramavtalet för Konferenser och möten idag?

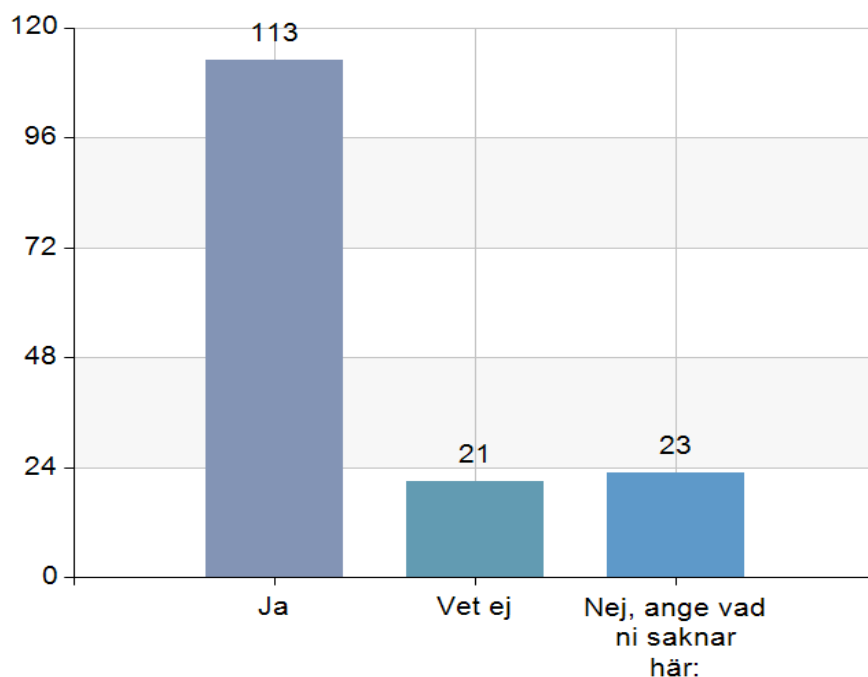
Drygt 68 procent av respondenterna är nöjda med ramavtalet. Drygt 12 procent är mycket nöjda. Endast 3,8 procent är mindre nöjda och knappt 16 procent vet ej.

Respondenterna har i fritext fått besvara frågan vad som har fungerat bra och mindre bra med ramavtalet. Nedan följer en kort sammanfattning av de mest förekommande svaren.

- Lång tid för avbeställning.
- Svårt att hitta information om konferensanläggningarnas tillgänglighetsanpassningar.
- Saknar halvdagskonferens med förtäring.
- Det märks att konferensanläggningarna i och med pandemin har förlorat erfaren personal.
- Svårt att förstå skillnaden mellan Plus och Bas (Dagkonferens och Helpension).
- Dålig tillgänglighet efter pandemin.
- Svårt att hitta på avropa.se, många klick fram och tillbaka.
- För få anläggningar på vissa orter/vissa områden i landet.
- Saknar teknisk utrustning på ramavtalet.

6.2.1.2 Ramavtalsområdet Konferenser och möten omfattar Stora konferenser (från och med 151 deltagare) och Små konferenser (till och med 150 deltagare) fördelat enligt följande; Helpension Plus, Helpension Bas, Dagkonferenser Plus, Dagkonferens Bas, Timdebitering, Heldag utan förtäring, Halvdag utan förtäring.

Är ni nöjda med det befintliga sortimentet i ramavtalsområdet Konferenser och möten?

72 procent av respondenterna anger att de är nöjda med sortimentet i ramavtalsområdet Konferenser och möten. Knappt 15 procent anger att de inte är nöjda. I fritext har respondenterna fått ange vad de saknar i ramavtalet. Nedan följer en kort sammanfattning över vad respondenterna anser saknas.

- Halvdag med förtäring.
- Teknisk utrustning för digitala möten, t.ex. hybridmöten.
- Svårt att se skillnaden mellan Plus och Bas för Dagkonferens och Helpension.
- Önskar fler anläggningar utanför tätorter samt även fler mindre anläggningar.
- Svårt att hitta på avropa.se. Önskemål om att välja län för att sedan aktuella kommuner och kommundelar i respektive län.

6.2.1.3 Hur ser ert behov av Konferenser och möten ut (antal deltagare)? (fler val är möjliga)

Vi har främst behov av:	Antal	%
Konferenser och möten för ca 10 deltagare	52	33,1
Konferenser och möten för ca 20 deltagare	96	61,1
Konferenser och möten för ca 40 deltagare	68	43,3
Konferenser och möten för ca 50 deltagare	42	26,8
Konferenser och möten för ca 60 deltagare	29	18,5
Konferenser och möten för ca 70 deltagare	25	15,9
Konferenser och möten för ca 80 och upp till 150 deltagare	58	36,9
Stora konferenser och möten för mer än 150 deltagare	42	26,8

Respondenterna har möjlighet att ange att de har behov utav flera deltagarspann. Störst behov finns av konferenser och möten för ett lägre antal deltagare, ca 20 deltagare.

6.2.1.4 Hur ser ert behov av Konferenser och möten ut (konferenstyp)?

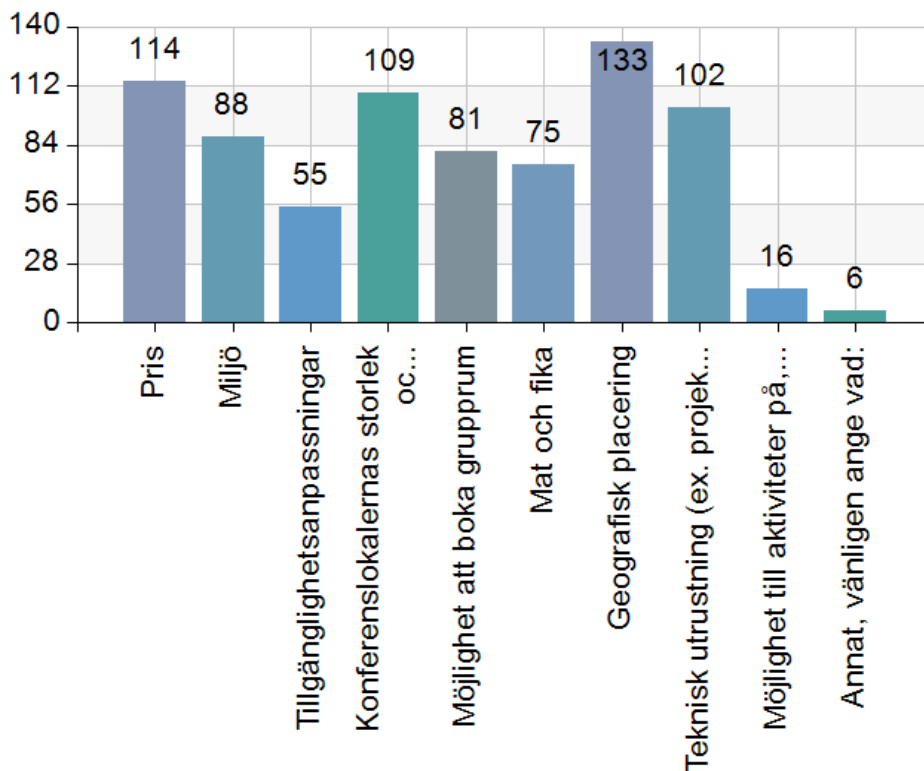
Vi har främst behov av:	Antal	%
Stora konferenser (fler än 150 deltagare)	32	20,4
Helpension (konferens inkl. mat och övernattnig)	103	65,6
Dagkonferens (konferens inkl. mat)	112	71,3
Timdebitering	13	8,3

Heldagskonferens utan förtäring	7	4,5
Halvdagskonferens utan förtäring	17	10,8
Annat	17	10,8

Respondenterna har störst behov av Helpension och Dagkonferens. Minst behov har respondenterna utav Heldag utan förtäring.

Respondenterna hade möjlighet att välja flera av svarsalternativen och även möjlighet att lämna svar i fritext vid svarsalternativet "Annat". 17 respondenter anger att de har behov av andra typer av konferenser och anger i fritext att de bland annat har behov av halvdagskonferenser med förtäring och hybridkonferenser. Flera av respondenterna anger även att de har behov av lunch till lunchkonferenser.

6.2.1.5 Vad är viktigt för er när ni bokar Konferenser eller möten? (fler val är möjliga)

Knappt 85 procent av respondenterna anger att geografisk placering är viktigt vid bokning av konferenser och möten. Näst viktigast är priset och därefter konferensens storlek och utformning samt teknisk utrustning. Annat som är viktigt är hur trevlig konferensanläggningen verkar, att konferensanläggningen har ett hållbarhetstänk och service.

6.2.2 Sammanfattning av myndighetsenkät

Drygt hälften av de 157 respondenterna är upphandlare eller administratörer. Majoriteten av de tillfrågade tycker att det är lätt att använda befintligt ramavtal och är nöjda eller mycket nöjda med det.

Nuvarande indelning av Stora konferenser (från och med 151 deltagare) och Små konferenser (till och med 150 deltagare) fördelat enligt Helpension Plus, Helpension Bas, Dagkonferenser Plus, Dagkonferens Bas, Timdebitering, Heldag utan förtäring, Halvdag utan förtäring upplevs som bra. Skillnaden mellan bas och plus upplevs som otydlig av ett flertal respondenter. De flesta anger att de har störst behov av konferenser upp till och med 150 deltagare. På frågan hur behovet ser ut avseende deltagarantal svarar merparten att konferenser för upp till 20 och 40 deltagare är vanligast.

De flesta bokar konferensen genom att ringa eller mejla direkt till anläggningen alternativt boka via anläggningens hemsida. De fem viktigaste parametrarna vid bokning är geografisk placering, pris, konferenslokalens storlek och utformning, teknisk utrustning och miljö.

Pandemin påverkade de flesta genom att det inte genomfördes några fysiska konferenser under denna tid. Några respondenter anger att möten hölls mer digitalt. Flera tror att det kommer att efterfrågas mer digitala mötesmöjligheter även efter pandemin. Det efterfrågas även hybridmöten.

Majoriteten av respondenterna har för avsikt att avropa från det statliga ramavtalet i framtiden.

6.3 Referensgruppsmöte med myndigheter

De myndigheter som i enkäten, via avropa.se eller på annat sätt anmält intresse att medverka i referensgruppen bjöds in till ett möte med Kammarkollegiet.

Syftet med referensgruppsmötena var att, som ett komplement till enkäten, på ett fördjupat plan ge myndigheterna möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter rörande det befintliga ramavtalet och ge generella synpunkter avseende en eventuellt kommande upphandling av ett statligt ramavtal.

Redovisning av referensgruppsmöte

Projektgruppen anordnade två referensgruppsmöten, ett fysiskt- och ett digitalt. Elva personer från totalt sju myndigheter deltog i det fysiska mötet och tretton personer från totalt tio myndigheter deltog i det digitala mötet.

Mötena genomfördes efter en av Kammarkollegiet framtagna agenda. Under referensgruppsmötet delades deltagarna upp i flera mindre grupper för att diskutera fyra olika frågeställningar som projektgruppen valt ut som centrala. Efter gruppdiskussionerna

återsamlades deltagarna för vidare diskussion i helgrupp samt för diskussion av ytterligare frågeställningar och övriga synpunkter gällande ramavtalen.

Nedan återges en kortare redovisning av de frågeställningar som behandlades på referensgruppsmötena samt en sammanfattning av övriga frågor och synpunkter som lyftes.

6.3.1 Paket eller skräddarsydd konferens

De flesta i referensgruppen anser att paketlösningen (Helpension, Dagkonferens etc.) i befintligt ramavtal fungerar bra. Det upplevs framför allt enkelt för den mer ovana beställaren att boka en konferens när innehållet redan är paketerat. Det förekommer dock tillfällena då referensgruppen önskar större flexibilitet med möjlighet att beställa delarna i konferensen separat, då deltagarantalet ofta kan skifta under och mellan dagar. Det framkom önskemål om ökade möjligheter att dra av vissa poster för ett visst antal deltagare, eventuellt efter en särskild prislista.

Delar av referensgruppen anger att det finns ett fortsatt behov av att kunna få specificerade fakturor, där priserna för de olika posterna tydligt framgår. Ibland finns det behov av att skilja kostnaderna för de olika delarna inom konferensen åt, exempelvis lokal, förtäring och logi. Det finns även behov av specificerade priser exklusive och inklusive moms inte bara på fakturan utan även på bokningsbekräftelsen samt önskemål om utökad prislista för tilläggstjänster, exempelvis pris för ytterligare en fika.

6.3.2 Avropsordning

Samtliga i referensgruppen anser att bokningar av konferenser och möten ska vara enkla och inte kräva alltför mycket tid eller administration. De flesta anser att avropsordningarna på både Små (samtliga villkor fastställda) och Stora konferenser (förnyad konkurrensutsättning) fungerar bra. Avseende Stora konferenser upplever referensgruppen emellanåt en bristande konkurrens inom vissa geografiska anbudsområden. Referensgruppen diskuterade särskild fördelningsnyckel som alternativ till befintliga avropsordningar. Genom den särskilda fördelningsnyckeln skulle de konferensanläggningar som inte uppfyller myndighetens krav sorteras bort direkt. Särskild fördelningsnyckel skulle även underlätta administrationen för de myndigheter där förnyade konkurrensutsättningar alltid ska genomföras av en central inköpsenhet. Enligt referensgruppen kan lämpliga parametrar för den särskilda fördelningsnyckeln vara exempelvis pris, geografiskt läge eller geografiskt avstånd, miljö och teknisk utrustning.

Myndigheterna har oftast en budget att förhålla sig till när de bokar konferenser och möten, vilket gör att priset måste vara känt på förhand.

Det är även viktigt att myndigheterna fortsatt ska kunna boka samtliga konferenser och möten genom resebyrå.

6.3.3 Indelningar

Indelningen i Små och Stora konferenser upplevs generellt som bra. Några myndigheter tycker att gränsen (150 deltagare) ska höjas till 200 deltagare och några tycker att den kan sänkas till 100 deltagare. En referensgruppsdeltagare föreslår att det bör vara en annan geografisk indelning i upphandlingen av Stora konferenser. Den geografiska placeringen upplevs inte vara lika viktigt för en stor konferens och de geografiska anbudsområdena skulle därför kunna vara betydligt större för att på så sätt öka konkurrensen.

Flera i referensgruppen upplever att de ofta har behov av konferenser och möten för ett mindre deltagarantal och anser därför att kravgränsen om minst 50 deltagare (Bas) skulle kunna sänkas. Det skulle även bidra till att fler mindre konferensanläggningar kan lämna anbud i kommande upphandling. Det finns även förslag om flera uppdelningar (istället för Plus och Bas), såsom liten-, mellan- och stor konferens. Vid en sådan uppdelning anser referensgruppen att det vore bra om en konferensanläggning skulle kunna få lämna anbud inom samtliga deltagarspann som de kan tillhandahålla konferenser för. Referensgruppen önskar ännu fler konferensanläggningar att välja mellan och fler anbudsområden för att få fler rangordnade ramavtalsleverantörer.

Skillnaden mellan Plus och Bas (i Helpension och Dagkonferens) upplevs vara otydlig. Flera i referensgruppen har inte uppmärksammat kravjämförelsen som finns publicerad på avropa.se. Referensgruppen upplever att bokningsansvariga på myndigheterna ofta inte vet vilken kategori, Plus eller Bas, de ska välja vid bokning.

Referensgruppen lyfter även behovet av att se över de befintliga indelningarna i de geografiska anbudsområdena (kommuner och kommundelar). Syftet med översynen är att förbättra ramavtalens användbarhet och se till att rangordningen följs.

6.3.4 Teknisk utrustning

Referensgruppen anser att teknisk utrustning, exempelvis för hybridmöten på anläggningen blir alltmer viktigt. Dels handlar det om tillgänglighet, att nå ut till fler deltagare, dels ur ett miljöperspektiv, att möjliggöra deltagande i möten utan att behöva resa.

Då behovet skiljer sig åt samt att tekniken utvecklas snabbt tror inte referensgruppen att det är möjligt att i upphandlingen ställa krav på specifik utrustning. Referensgruppen föreslår att teknisk utrustning och eventuellt stöd för att sköta utrustningen under mötet ska kunna beställas som en tilläggstjänst.

Referensgruppen tror inte att samtliga anläggningar själva kommer att kunna tillhandahålla den tekniska utrustningen utan att de flesta anläggningarna kommer att behöva samarbeta med underleverantörer.

6.3.5 Övriga synpunkter

Referensgruppen upplever att ramavtalet fungerar relativt bra. Flera i referensgruppen upplever dock att en del konferensanläggningarna har förhållandevis låg kännedom om ramavtalen vilket kan leda till att de offererar andra priser än de avtalade och/eller skickar med andra avbokningsvillkor med bokningsbekräftelsen. Några myndigheter efterfrågar att Kammarkollegiet tar fram en kortare lathund till ramavtalsleverantörerna för att underlätta för personer i receptioner och/eller de personer som tar emot och hanterar bokningar.

Flera i referensgruppen upplever att konferensanläggningarna ofta tar väldigt lång tid på sig att besvara en avropsförfrågan. För att myndigheterna snabbare ska veta när de kan gå vidare i rangordningen finns därför önskemål om att svarstiden vid avropsförfrågan ska regleras tydligare i kommande ramavtal.

Några i referensgruppen lyfter frågan om säkerhet i samband med konferenser och möten. Det finns myndigheter som behöver tillgång till säker förvaring som t.ex. låsbara skåp för förvaring av dyr och ibland hemlig utrustning på konferensanläggningen. Det finns även önskemål om ökade möjligheter att skärma av konferenslokaler från insyn men även möjlighet att skärma av vid exempelvis lunch och fika, eller möjlighet att äta och fika separat.

Några myndigheter anger att de har fortsatt behov av ramavtalen för Heldag utan förtäring och Halvdag utan förtäring.

Angående sittningar anger flera i referensgruppen att det fortsatt är lämpligt att kravställa på skol- och biosittningar då dessa upplevs vara mest rumseffektiva. Flera i referensgruppen anger dock att behovet av andra sittningar har ökat sedan förra upphandlingen. Öar är vanligt förekommande men kräver ofta ett större rum och mer utrymme. Däremot kan t.ex. sittning i öar bidra till att myndigheten inte har samma behov av att boka separata grupprum eftersom gruppen redan är uppdelad. Även kabarésittning har blivit vanligare förekommande.

Referensgruppen lyfte även frågan om tillgänglighet. Dels upplevs det vara svårt att hitta på avropa.se vilka tillgänglighetskriterier respektive konferensanläggning uppfyller, dels upplevs det vara svårt att hitta konferensanläggningar som uppfyller vissa krav, t.ex. osynliga funktionsnedsättningar såsom allergier m.m. Flera i referensgruppen upplever att presentationen av ramavtalen på avropa.se är otillgänglig och kräver alltför många klick för att vara riktigt funktionell.

6.4 Sammanfattning av referensgruppsmöte

- Det uppfattas enkelt att avropa konferenser i paket enligt befintligt ramavtal.
- Emellanåt finns det behov att göra större justeringar i konferenspaketen än vad som är tillåtet enligt ramavtalets villkor.
- En del myndigheter har behov av specificerade fakturor men även bokningsbekräftelser, där priset för konferensens olika delar tydligt framgår.
- Det måste vara enkelt att boka konferenstjänster. Det är viktigt att myndigheternas resebyråer fortsatt kan hjälpa till med bokningar.
- Det är svårt att hitta en lämplig gräns i deltagarantal mellan små och stora konferenser då det beror på den enskilda myndighetens behov.
- Kravgränsen om minst 50 deltagare upplevs vara för hög på befintligt ramavtal.
- Skillnaderna mellan Plus och Bas inom Helpension och Dagkonferens upplevs vara otydliga.
- Referensgruppen anser att behovet av digitala- och/eller hybridmöten har ökat och kommer att fortsätta öka.
- Det uppfattas svårt att ställa krav på en viss typ av teknisk utrustning då tekniken utvecklas snabbt och behovet av teknik beror på mötets syfte.
- Några myndigheter har fortsatt behov av konferenstyperna Heldag- och Halvdag utan förtäring.
- Flera myndigheter uppfattar att många ramavtalsleverantörerna har alltför låg kännedom om ramavtalet.
- Svarstiden för avropsförfrågningar bör regleras tydligare i kommande ramavtal.
- Behovet av andra sittningar än skol- och/eller biosittning har ökat.
- Informationen om ramavtalen på avropa.se måste ses över. Den uppfattas till viss del som otillgänglig idag.

7 Marknadsundersökning

7.1 Inledning

För att kartlägga marknadens utbud inom det aktuella ramavtalsområdet och samla in och analysera synpunkter på det befintliga ramavtalet har det i förstudien genomförts dels en enkätundersökning riktad till leverantörer på marknaden dels möten med nuvarande ramavtalsleverantörer och potentiella leverantörer. Leverantörsenkäten publicerades på avropa.se och var öppen för alla leverantörer på marknaden att besvara. Likaså publicerades en inbjudan till ett flertal seminarie- och dialogmöten där alla intresserade leverantörer hade möjlighet att anmäla sig.

7.2 Marknaden

7.2.1 Leverantörsenkät

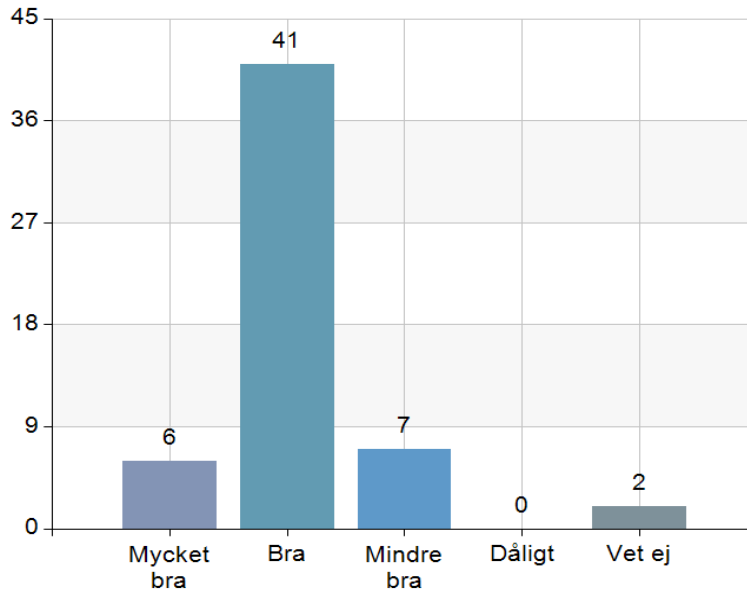
En enkät publicerades på avropa.se. Enkäten var öppen för samtliga leverantörer att besvara och information om enkäten gick ut till samtliga ramavtalsleverantörer samt de leverantörer på marknaden som på något sätt visat intresse av förstudien. Enkäten besvarades av 56 respondenter varav 52 är ramavtalsleverantörer på det befintliga ramavtalet.

Syftet med enkäten var att undersöka det utbud som kan erbjudas på marknaden inom ramavtalsområdet. Vidare var syftet att ge leverantörer möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter av det befintliga ramavtalet och ge generella synpunkter avseende en eventuellt kommande upphandling av ett statligt ramavtal.

7.2.2 Redovisning av leverantörsenkät

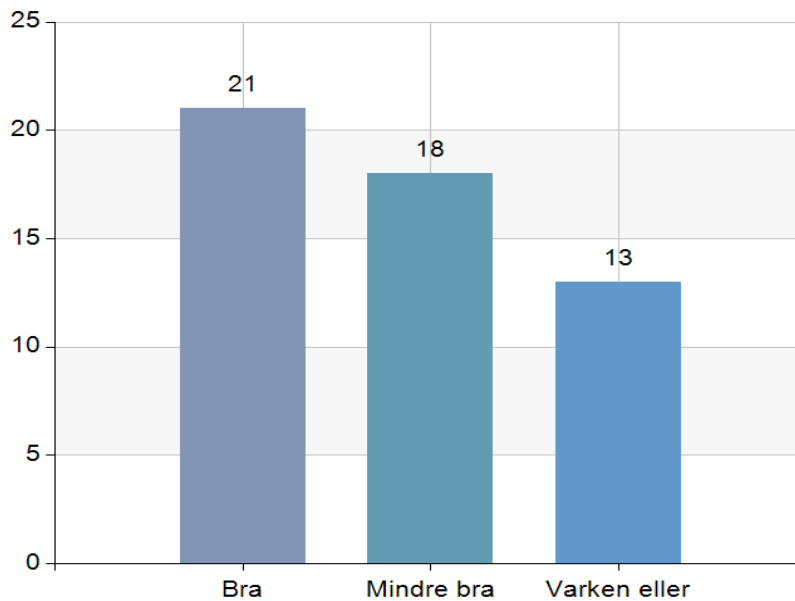
Nedan följer en kort sammanfattning av de viktigaste frågorna i enkäten.

7.2.2.1 Vad tycker ni om det befintliga ramavtalet för Konferenser och möten?

84 procent av respondenterna anger att de tycker att det befintliga ramavtalet för Konferenser och möten är bra eller mycket bra. Endast 13 procent av respondenterna anger att ramavtalet är mindre bra.

7.2.2.2 Vad anser ni om den nuvarande indelningen i områdena ovan?

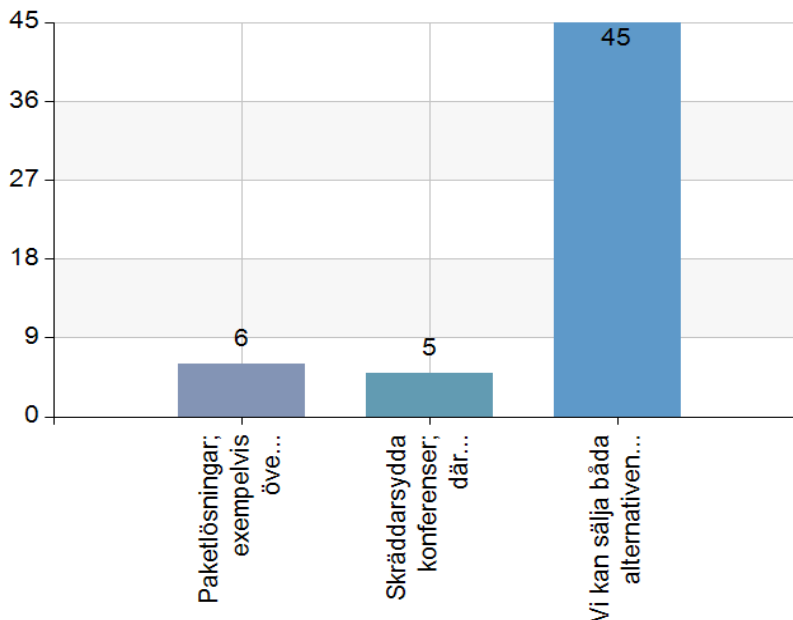

De respondenter som svarat att de är ramavtalsleverantörer på befintligt ramavtal fick frågan vad de anser om den nuvarande indelningen; Helpension Plus och Bas,

Dagkonferens Plus och Bas, Timdebitering, Hel- och halvdag utan förtäring och Stora konferenser. 54 procent av respondenterna upplever att indelningen är bra och 46 procent av respondenterna upplever att uppdelningen är mindre bra.

På frågan om respondenterna har förslag på annan indelning svarade flera att uppdelningen mellan Plus och Bas inom Helpension och Dagkonferens är otydlig och svår att förstå. Därtill anger flera respondenter att det inte finns någon direkt efterfrågan av Timdebitering och Hel- och Halvdag utan förtäring.

7.2.2.3 Hur kan ni sälja konferenser?

På frågan hur respondenterna kan sälja konferenser svarar 11 procent av respondenterna att de kan sälja paketlösningar där samtliga tjänster som t.ex. övernattning med frukost, lokal, lunch, fika och middag ingår i ett paket. Nio procent av respondenterna anger att de kan sälja skräddarsydda konferenser där kunden har möjlighet att beställa tjänster enligt önskemål för den enskilda konferensen. 83 procent av respondenterna anger att de kan sälja konferenser enligt båda de angivna alternativen.

I fritext har respondenterna svarat på frågan vad de anser vara bra respektive mindre bra ur ett kundperspektiv med de paketlösningar som tillhandahålls på befintligt ramavtal. De flesta anser att paketlösningar är bra utifrån ett kundperspektiv och ett leverantörsperspektiv. Det blir enkelt och tydligt för både avropare och konferensanläggning vad som ingår i bokningen. Det upplevs dock mindre flexibelt när avroparen önskar en annan typ av konferens eller önskar göra justeringar i paketet.

Därtill har flera svarat att de upplever de avropande myndigheternas rätt att inleda en helpensionskonferens när som helst under dagen som problematisk, då det ofta kan vara

svårt att sälja halvdagar eller enstaka timmar och att myndigheten i praktiken låser upp fler timmar än de betalar för.

På frågan vad respondenterna upplever att de faktiskt säljer mest utav, paket eller skräddarsydda konferenser enligt ovan anger 52 procent av respondenterna att de mest säljer paket, 18 procent anger att de mest säljer skräddarsydda konferenser och 30 procent anger att de säljer ungefär lika mycket av båda.

7.2.3 Sammanfattning av leverantörsenkät

Majoriteten av de 56 respondenterna är ramavtalsleverantörer i det nuvarande ramavtalet och anser att ramavtalet är bra eller mycket bra. De flesta leverantörer har upp till och med 100 anställda. Flera leverantörer upplever en otydlighet gällande bas och plus eftersom dessa bland annat skiljer sig åt genom ett kapacitetskrav i antal deltagare. Synpunkterna är att en förmåga att ta emot ett mindre antal gäster inte speglar anläggningens kvalitet i övrigt. Det är inte en tillräcklig tydlig avgränsning mellan de båda kategorierna.

De flesta leverantörer kan leverera både paketlösningar där ett fast antal tjänster ingår och skräddarsydda konferenser där avroparen väljer önskade tjänster till det specifika konferenstillfället. Fördelen med paketlösningar är att det går snabbt att besvara bokningsförfrågningar och nackdelen är att paketlösningen inte alltid motsvarar avroparens behov. Fördelen med skräddarsydda konferenser är att de kan anpassas efter avroparens behov. Några leverantörer skriver att upplägget lunch till lunchkonferenser medför problem. Detta upplägg innebär att deras lokaler blir uppbokade i två dygn eftersom det är svårt att hyra ut lokaler halva dagar.

De viktigaste kraven anses vara de på hållbarhet och miljö samt att anläggningen har kollektivavtal. Samtliga respondenter av enkäten bedriver aktivt miljöarbete och har i nuläget kollektivavtal. En del belyser även vikten av teknisk utrustning. När det gäller kriterier så vill flera, utöver miljö och hållbarhet, att servicen på anläggningarna i form av aktiviteter, faciliteter och personal ska vägas in liksom möjlighet till kommunikationer med kollektivtrafiken. Möjlighet till hybridmöten anges också.

De flesta anläggningar har i nuläget tillgänglighetsanpassningar i varierande grad.

Pandemin har påverkat många leverantörer. Ett flertal fick ekonomiska utmaningar när bokningarna avtog och tvingades säga upp och permittera personal. Affärskonfererandet upphörde nästan helt. Vissa leverantörer ställde om sin verksamhet och riktade in sig mot privatkunder. Andra tvingades stänga verksamheter i perioder. I nuläget beskriver många att det är svårt att rekrytera personal till verksamheten.

De flesta tror inte att pandemin kommer att ha en långsiktig påverkan om det inte kommer nya nedstängningar och restriktioner.

7.3 Möte med leverantörer

7.3.1 Om leverantörsmöten

Projektgruppen har dels genomfört informationsseminarium och dialogmöten med de leverantörer som i enkäten, via avropa.se eller på annat sätt anmält intresse att medverka i förstudien, dels genomfört studiebesök på ett antal konferensanläggningar.

Syftet med informationsseminariet och dialogmötena var att som komplement till enkäten ta del av leverantörernas synpunkter och erfarenheter av befintligt ramavtal, marknadens utveckling men även informera marknaden om kommande upphandling. Sammanlagt genomfördes tre informationsseminarium och dialogmöten, varav två var på plats i Kammarkollegiets lokaler och ett var digitalt samt sex studiebesök. 31 personer från totalt 27 företag deltog på dessa möten.

Syftet med studiebesöken har främst varit att på plats och på ett fördjupat plan få en bild av hur olika konferensanläggningar arbetar med den tekniska utrustningen som krävs för olika digitala möten. Då ett par av studiebesöken har varit hos konferensanläggningar som är ramavtalsleverantörer för Stora konferenser och möten har studiebesöken i dessa fall även omfattat frågor om detta område. Sammanlagt genomförde projektgruppen studiebesök på sex konferensanläggningar.

Samtliga möten genomfördes under hösten 2022.

7.3.2 Redovisning av leverantörsmöten

Under informationsseminariet och dialogmötena delades deltagarna upp i flera mindre grupper för att diskutera de olika frågeställningar som projektgruppen valt ut som de mest centrala. Efter gruppdiskussionerna återsamlades deltagarna för vidare diskussioner i helgrupp samt för diskussion av ytterligare frågeställningar och övriga synpunkter gällande ramavtalen.

Studiebesöken har genomförts efter en av Kammarkollegiet framtagna agenda.

Nedan återges en kortare redovisning av de frågeställningar som diskuterades på leverantörsmötena, både informationsseminariet och dialogmötena samt på studiebesöken.

7.3.2.1 Upplägg; paket eller skräddarsydd konferens

Samtliga leverantörer anger att de säljer konferenser som paket (enligt befintligt ramavtal) och tjänster efter behov. De flesta upplever dock att det är smidigare att sälja konferenspaket och att fördelen är att det blir tydligt för både avropare och konferensanläggning vad som ska ingå i bokningen. En del leverantörer upplever dock att det geografiska läget, framför allt stad/landsbygd påverkar efterfrågan, konferensanläggningar utanför städer upplever att paketen fungerar bättre än i städerna där avroparna oftare efterfrågar mer skräddarsydda konferenser. En generell uppfattning

är att det i större omfattning bör vara möjligt att lägga till och dra ifrån tjänster och antal deltagare i och ur paketen efter behov.

7.3.2.2 Indelning

Flertalet leverantörer anser att kravet på 50 deltagare (i Bas) i skolsittning är för högt och föreslår att kravet på lägst antal deltagare sänks i kommande upphandling. Flera leverantörer anser att det är svårt att förstå vad som skiljer Plus och Bas åt (kapacitet och kvalitet) och efterfrågar, i de fall indelningen ska behållas, en tydligare uppdelning. Flera mindre anläggningar anser att de uppfyller kraven på kvalitet i Plus och att konferensanläggningens storlek inte borde vara styrande.

Leverantörerna föreslår att kommande upphandling ska vara indelad i flera kategorier uppdelat på antalet deltagare samt per kvalitet. Leverantörerna anger även att de ser en fördel med att de redan i upphandlingen får möjlighet att lämna fler prisuppgifter för fler tilläggstjänster. De önskar även bättre möjligheter att tydliggöra på avropa.se vilken kapacitet och vilken kvalitet de kan erbjuda. Det blir komplext för anläggningarna att lämna fler anbud och fler priser men upplevelsen är att ramavtalsområdet skulle bli bättre både för de avropsberättigade myndigheterna och kommande ramavtalsleverantörer.

Att anordna en konferens för 100 deltagare uppges vara lika komplext som att anordna för 150 deltagare och uppåt. Med anledning av det anser flera leverantörer att gränsen för stora konferenser skulle kunna sänkas. Avropsordningen, förnyad konkurrensutsättning innebär dock mer arbete för ramavtalsleverantörerna samtidigt som osäkerheten ökar om konferensanläggningen kommer att tilldelas avropet eller inte. Därtill upplever flera leverantörer att myndigheter i större utsträckning använder sig av ett upphandlingsverktyg för att skicka avropsförfrågningar enligt förnyad konkurrensutsättning vilket ofta upplevs vara krångligt och administrativt tungt.

De leverantörer som har ramavtal inom Hel- och/eller Halvdag utan förtäring upplever att avropande myndigheter ofta väljer att köpa till minst kaffe (ingår ej i ramavtalet) och föreslår därför att fika bör kunna köpas till som en tilläggstjänst. Samtliga leverantörer anger att de inte tillåter att avropsberättigade myndigheter tar med sig egen förtäring in i konferensanläggningarna.

Flera leverantörer anser att Kammarkollegiet inför kommande upphandling bör se över de geografiska anbudsområdena, avbokningsreglerna samt kravspecifikationen för respektive konferenstyp.

7.3.2.3 Teknisk utrustning

De flesta av leverantörerna upplever inte att efterfrågan på teknisk utrustning är särskilt hög. Samtliga tillfrågade leverantörer tror att det kan bli svårt att kravställa på specifik teknisk utrustning i en kommande upphandling eftersom det inte finns något basutbud som samtliga konferensanläggningar kan tillhandahålla. Behovet av teknisk utrustning styrs till stor del av vilken typ av möte som efterfrågas och utrustningen är ofta dyr samtidigt som området utvecklas snabbt.

Några leverantörer anger att de kan tillhandahålla viss enklare teknisk utrustning för mindre möten i vissa konferenslokaler, som t.ex. en enklare kamera och konferenstelefon. Flera leverantörer anger dock att de kan ta in underleverantörer för att tillhandahålla mer avancerad teknisk utrustning. De ser heller inget problem med att den avropande myndigheten tar med sig egen utrustning och eventuellt egen personal som sköter utrustningen in i lokalerna. Samtliga leverantörer anger att det inte bör ställas krav på teknisk utrustning i upphandlingen utan att detta bör hanteras som en tilläggstjänst, eventuellt enligt prislista.

7.3.2.4 Sittningar och grupprum

Samtliga leverantörer anser att det är mest lämpligt att utvärdera på skolsittning (i de lägre deltagarspannen) och biosittning (i de högre deltagarspannen) då dessa sittningar fortfarande används frekvent och är de mest rumseffektiva sittningarna. Genom att kravställa dessa sittningar behöver ingen boka och betala för en större lokal än vad behovet kräver. Flera leverantörer upplever att andra sittningar, som t.ex. öar efterfrågas allt oftare. Leverantörerna anser att ramavtalsvillkoret om en överenskommen tilläggskostnad för en större lokal fungerar relativt väl.

Flertalet leverantörer anger att val av sittning även kan påverka behovet av grupprum. Sittning i öar ger t.ex. inte samma behov av grupprum då den stora gruppen redan är indelad. Leverantörsgruppen tycker att grupprum bör definieras i kommande upphandling. De flesta leverantörer anser att ett grupprum är en enklare lokal för ca 5-8 personer. Det händer att leverantören och myndigheten inte har samma uppfattning om vad som är ett grupprum. Om myndigheten har behov av ytterligare rum, som är mindre än den bokade huvudlokalen men ändå rymmer fler än 10 personer anser de flesta leverantörer att myndigheten borde få boka en ytterligare konferenslokal och inte ett grupprum. Kravet på utrustningen i ett grupprum bör vara relativt enkel, såsom bord och stolar, blädderblock eller whiteboard. Mer avancerad utrustning, såsom t.ex. dataskärm ska eventuellt kunna köpas till vid behov, enligt separat prislista. Några i leverantörsgruppen anser även att det bör regleras hur många grupprum en myndighet ska få tillåtelse att boka vid ett och samma tillfälle.

7.3.2.5 Omsättningsredovisning och statistik

Några leverantörer anger att de har svårt att leverera statistik uppdelat efter såld konferenstyp (Helpension, Dagkonferens, Timdebitering, Hel- och Halvdag utan förtäring). Vissa bokningssystem eller affärssystem stödjer inte uppdelningen vilket gör att manuell hantering krävs. Andra leverantörer har system som stödjer uppdelningen eller anger att de har möjlighet att hantera uppdelningen manuellt. Flera av ramavtalsleverantörerna uppger att även de är intresserade av ytterligare statistik inför kommande upphandling och anbudslämning.

7.3.2.6 Stora konferenser

Flera av de ramavtalsleverantörer för Stora konferenser och möten som projektgruppen träffat anser att avropsförfrågningar ofta innehåller otillräcklig information vilket leder till att de får be om mer information under tiden för frågor och svar. Information om mötets syfte är viktigt då det ger en tydligare uppfattning om hur konferensanläggningen kan möta avropsförfrågan på bästa sätt. Avropsförfrågan följs ofta upp av ett eller flera

planeringsmöten där konferensanläggningen och myndigheten har möjlighet att gå igenom detaljerna för att få allt på plats inför konferensen eller mötet.

I och med pandemin kunde inga stora konferenser eller möten genomföras. De ramavtalsleverantörer som projektgruppen träffat har efter pandemin fört in pandemi som exempel på force majeure i sina egna avbokningsvillkor och har försökt, så långt det varit möjligt, att förmå sina kunder att boka om till ett annat datum istället för att avboka hela konferensen.

De flesta bokningar sker via mejl och inte enligt avropsblanketten som finns tillgänglig på avropa.se.

7.3.2.7 Övriga synpunkter

De flesta ramavtalsleverantörer anser att ramavtalsvillkoret i Helpension avseende att det är den avropande myndigheten som bestämmer vilken måltid som ska inleda konferenser är problematiskt. Konferensanläggningarna har ofta svårt att sälja halvdagskonferenser och enstaka timmar till någon annan när den avropande myndigheten inte bokar en heldag utan två halvdagar, från lunch till lunch. Någon leverantör föreslår att detta skulle kunna avhjälpas genom att tiderna för tillgången till konferenslokalen regleras i ramavtalet.

Flera leverantörer anser att prisjusteringar även borde omfatta befintliga bokningar. De flesta leverantörer lyfter att konferensanläggningarnas kostnader har ökat ytterligare i och med pågående inflation. Leverantörerna anger att branschen inte är negativt prispressad idag men flera upplever att riskerna har ökat i och med pandemi, inflation och ett alltför stort prispåslag i ramavtalsupphandlingar. Flera efterfrågar möjlighet att under särskilda förhållanden få prisjustera utöver justeringsklausulerna.

7.3.3 Sammanfattning av leverantörmöten

- Leverantörerna kan sälja både färdiga paket och enskilda tjänster efter behov. De flesta leverantörer anser att paket är okomplicerade att sälja.
- Skillnaderna mellan Plus och Bas uppfattas ibland svårt att förstå då den omfattar både krav på kapacitet och kvalitet.
- Flera leverantörer efterfrågar fler indelningar efter deltagarantal. Flera anser också att kravet på att kunna ta emot minst 50 deltagare (i Bas) är för högt.
- Flera av de leverantörer som har ramavtal inom Heldag- och/eller Halvdag utan förtäring upplever att myndigheterna ofta vill ha minst kaffe.
- Efterfrågan på digitala och/eller hybridmöten är inte särskilt stor.
- Den tekniska utrustningen utvecklas snabbt och flera leverantörer anser att det kan bli svårt att ställa krav på en specifik utrustning. Behovet av vilken teknisk utrustning som krävs beror på mötets syfte och varierar relativt mycket.
- Samtliga leverantörer anger att de vid behov kan hyra teknisk utrustning i de fall det efterfrågas.
- Andra sittningar, utöver skol- och biosittning efterfrågas allt oftare. Leverantörerna anser dock att det är mest rättvist att kravställa på skol- och/eller biosittning då de är de mest rumseffektiva sittningarna.
- Vad som är ett grupperum behöver definieras inför kommande upphandling.

- Utrustningen i ett grupprum bör vara relativt enkel.
- Några leverantörer har svårare att leverera mer detaljerad statistik då det kan komma att kräva manuellt arbete.
- Leverantörerna anser att lunch till lunchbokningar inom Helpension är problematiska då de har svårt att sälja halvdagskonferenser.
- Leverantörerna anger att kostnaderna generellt har ökat för många konferensanläggningar.

7.3.4 Möte med Svenska möten

Projektgruppen har tillsammans med Kammarkollegiets ansvariga för fokusområdet hållbarhet även genomfört ett möte med representanter från Svenska möten, som dels är ett bokningsbolag som erbjuder mötesrådgivning för att matcha bokningsförfrågningar, dels arbetar för att stödja konferensanläggningar med t.ex. hållbarhetsfrågor och digitaliseringsfrågor. Mötet genomfördes digitalt efter en av Kammarkollegiet framtagna agenda.

För att vara medlem i Svenska möten måste konferensanläggningen vara medlem i branschorganisationen Visita samt i miljöorganisationen Svanen. Medlemmarna måste även uppfylla Svenska mötens egna krav samt uppnå en tillräckligt hög poäng på ett antal kriterier avseende konferensanläggningen. Svenska möten genomför regelbundna uppföljningar och kontrollerar att medlemmarna uppfyller ställda krav och kriterier.

Svenska möten upplever att branschen på grund av pandemin har utvecklats de senaste åren. Det har skett en omfattande digitalisering som påverkar på vilket sätt kunderna vill konferera. Det finns behov av att ses fysiskt i större möten medan de mindre, interna mötena ofta kan genomföras digitalt. Svenska möten upplever att det finns ett fortsatt behov av att anordna konferenser och möten med externa talare eller föreläsare som deltar på länk medan de mer komplexa hybridmötena med tvåvägskommunikation och möjlighet att integrera har minskat efter pandemin.

Svenska möten anser att de viktigaste hållbarhetsaspekterna som en myndighet kan beakta och påverka vid en konferens eller ett möte är transporten, hur man väljer att ta sig till och från konferensanläggningen och den mat som ska serveras vid konferenstillfället. Svenska möten upplever att hållbarhetsfrågan blir allt viktigare för många konferensanläggningar.

Svenska möten anser även att det finns en risk för oskäligen arbetsvillkor i branschen och att krav på social hållbarhet bör ställas i kommande upphandling.

7.4 Möte med branschorganisation

7.4.1 Om branschorganisationen

Visita är bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Visita tecknar branschens kollektivavtal och är en medlemsorganisation inom Svenskt Näringsliv. Bland Visitas medlemmar finns restauranger, hotell, campingplatser, nöjesparker, vandrarhem, spa-anläggningar, turistbyråer och skidanläggningar.

Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor. Som arbetsgivarorganisation ger Visita företagen råd och stöd i arbetsgivarfrågor och i förhandlingar med deras fackliga motparter. Visita har ca 5 800 medlemsföretag av alla storlekar – från familjeföretag till stora kedjor.

7.4.2 Mötets viktigaste frågor

De senaste två åren har branschen påverkats mycket på grund av pandemin. I och med restriktionerna försvann nästan alla bokningar och många tvingades ta del av statens krisstöd. Dessa stöd måste betalas tillbaka. Det finns en risk att antalet konkurser kommer att öka. Bokningssituationen har gradvis förbättrats efter att restriktionerna släpptes men det är framför allt mindre konferenser som bokas. Många anläggningar ändrade målgrupp från affärsresenärer till privatresenärer. I nuläget är branschens stora utmaning svårigheten att rekrytera personal. Många av dem som permitterades har hittat nya arbeten och återvänder inte till sina gamla arbetsplatser. Utmaningen med att hitta kvalificerad personal är särskilt stor för anläggningar som ligger utanför storstadsområdena. Den snabbt stigande inflationen är också en utmaning för branschen där bland annat livsmedel, hyror och transportkostnader beräknas bli avsevärt dyrare. Diskussioner fördes angående möjligheter att kunna möta dessa utmaningar med indexregleringar. Visita erbjöd sig att vara samtalspartner vid diskussioner avseende index.

Hållbarhetsfrågor blir allt viktigare. Minskad energiförbrukning, restauranger som arbetar aktivt med att minska matsvinnet. Det finns emellertid fortfarande företag som inte har kommit så långt. Vissa anläggningar väljer att certifiera sig enligt t.ex. Svanen, Green Key, Svensk Miljöbas etc. men det är inget Visita kräver av sina medlemmar. Visita ingår i en samverkansgrupp för minskat matsvinn.

Inför kommande upphandling vill Visita att Kammarkollegiet ser över avbokningsreglerna och dess utformning. Många anläggningar upplever att kunder vill återropa force majeure trots att det inte förelåg.

Visita upplever inte att branschen har problem med svart arbetskraft längre. Det beror framför allt på att kontanthantering nästan helt upphört. Det kan dock vara relevant att fortsatt ställa krav på arbetsrättsliga villkor.

8 Omvärldsanalys

De senaste åren har besöksnäringen globalt haft stora utmaningar på grund av pandemin. Restriktionerna har varierat mellan länderna och således har branschen drabbats olika hårt. När restriktionerna släpptes ökade både affärsresenärers och privatpersoners resande och därmed befinner sig branschen i en återhämtningsfas. Det är emellertid svårt att rekrytera kvalificerad personal eftersom personer som permitterats alternativt sagt upp har hittat annat jobb.

Den globala ekonomin har i nuläget problem med en snabbt ökande inflation med prisökningar och stigande räntor som följd. Denna utveckling påverkar branschens kostnader och innebär nya, framför allt ekonomiska utmaningar.

9 Relevant lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd

9.1 Moms

Restaurang- och cateringtjänster beskattas normalt med en skattesats om 12 procent. I det fall restaurang-och cateringtjänster har ett tidsmässigt samband med övriga konferensaktiviteter och ingår i konferensen beskattas hela konferensarrangemanget med en skattesats om 25 procent. Tillhandahållanden som inte direkt syftar till att göra det möjligt för kunden att genomföra konferensen ska däremot ses som självständiga tjänster och beskattas därefter. Exempel på sådana tjänster är logi, resor och fritidsaktiviteter. Det omfattar även måltider såsom frukost, kvällsmåltider och banketter som i normalfallet inte heller anses ingå i konferensarrangemanget.

Enbart uthyrning av lokaler är inte att betrakta som ett konferensarrangemang utan är en fastighetsöverlåtelse och undantagen skatteplikt. Det gäller även om lokalerna kan användas för konferensändamål och är utrustade med teknisk utrustning såsom projektor.³

³ <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/357225.html?date=2016-11-29>

10 Hållbarhet

10.1 Inledning

Med hållbar offentlig upphandling menas att offentlig sektor tillgodoser sitt behov av varor och tjänster på ett sätt som säkerställer den goda affären sett till hela livsrymden. Hänsyn ska inte bara tas till de fördelar som uppstår för organisationen utan även till samhället i sin helhet, samtidigt som anskaffningen görs på ett sätt som minimerar skador på miljön.

Kammarkollegiets målsättning är att inom ramen för verksamhetens uppdrag, offentlig sektors behov och lagstiftningens möjligheter, på ett ansvarfullt sätt beakta miljö och sociala hänsyn vid upphandling och förvaltning av de statliga ramavtalen. De statliga ramavtalen ska bidra till att offentlig sektor kan möta de mål som satts i den nationella upphandlingsstrategin, Agenda 2030 och de nationella miljömålen.

Förutsättningarna för hållbarhetskrav varierar dock mellan de olika ramavtalsområdena och branscherna. I förstudiearbetet utreds därför vilket behov av hänsyn till de olika hållbarhetsdimensionerna som behöver tas för att möta olika strategiska mål men även de risker som finns inom det specifika ramavtalsområdet.

Av 4 kap. 3 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) framgår att en upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn, sociala och arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta. Hållbarhetshänsyn kan tas i alla delar av en upphandling, dvs. som kvalificeringskrav (t.ex. krav på miljöledningssystem), som tekniska krav (t.ex. krav på viss märkning eller certifiering), eller som kontraktsvillkor (t.ex. arbetsrättsliga villkor).

Av 17 kap. 4 § LOU framgår vilka skyldigheter en upphandlande myndighet har att kräva att leverantören fullgör kontraktet i enlighet med ILO:s kärnkonventioner. Detta gäller i de fall svensk arbetsrätt inte är tillämplig.

Av 9 kap. 2 § LOU framgår att när det som anskaffas ska användas av fysiska personer ska de tekniska specifikationerna bestämmas med beaktande av samtliga användares behov, vilket innebär att en upphandlande myndighet i vissa fall är skyldig att beakta tillgänglighet i upphandlingen.

Nedan redovisas vilka analyser gällande hållbarhetshänsyn (miljö, och sociala krav samt tillgänglighet) som genomförts för det aktuella ramavtalsområdet.

10.2 Miljökrav

Generellt bör ramavtalsleverantörerna inom detta, liksom i övriga, ramavtalsområden kontinuerligt arbeta med att förbättra och ta hänsyn till miljöaspekter för att förebygga och undvika negativ miljöpåverkan. Det handlar om åtgärder för att minska konsumtion och onödig användning av negativt miljöpåverkande resurser som elektricitet, resor, papper och liknande.

Under hösten 2022 släppte arbetsgruppen för Hållbara event rapporten Hållbara möten och konferenser i staten, programområde 2, Staten går före, delprojekt 3; Upphandling som driver utveckling⁴. Rapporten är framtagen i ett samarbete mellan flera statliga myndigheter och syftar till att ge motiv och underlag till Miljömålsrådet för prioritering om fortsatt arbete med hållbara möten och konferenser inom staten. Rapporten lyfter bland annat potentialen med digitala möten och hybridmöten för att uppnå ett mer hållbart sätt att konferera och mötas på.

Projektet genomförde separata möten med två miljöorganisationer, Svanen och Green Key som arbetar med miljöfrågor inom branschen. Mötena hölls enligt en av Kammarkollegiet framtagen agenda och som utgångspunkt för frågeställningarna låg de krav och kriterier avseende miljö som ställdes förra gången Konferenser och möten upphandlades. Nedan följer en sammanfattning av vad som diskuterades på respektive möte.

10.2.1 Svanen

Miljömärkning AB arbetar på Regeringens uppdrag och ansvar för miljömärkningarna Svanen och EU blomman. Det är tredjepartsmärkningar Typ1 märkningar enligt ISO 14024. Miljömärkning Sverige AB drivs utan bransch- och vinstintresse och har ett livscykelperspektiv på alla kriterier.

Svanen har nyligen reviderat sina krav och kriterier för kategorierna Konferens-/kongressverksamheter (utan övernattnig) med eller utan egen restaurang och Hotell med konferensverksamhet med eller utan egen restaurang.

En certifiering enligt Svanen är giltig i två år och är förenad med en kostnad. Idag har 20 konferensanläggningar en Svanencertifiering.⁵ Pandemin har påverkat certifieringsgraden i några få fall.

Kriterierna aktuella för ramavtalsområdet Konferenser och möten är indelade enligt följande.

- Miljöledning
- Energikrav
- Vattenkrav

⁴ Potentialstudie för Hållbara event; Hållbara möten och konferenser i staten, 2022-09-21

⁵ 2022-10-20 <https://www.svanen.se/sok-svanenmarkta-varor-tjanster/?sortorder=6&qry=&productgroup=>

- Avfallskrav
- Hållbar mat och dryck
- Kemikaliekrav
- Inköp av varor och tjänster

Varje underkategori har ett antal parametrar som kontrolleras och följs upp. Svanen gör ingen kontroll av underleverantörer men granskar dokumentation.

Varje år ska den certifierade konferensanläggningen rapportera energiförbrukning, vattenförbrukning, mängden restavfall, förebyggande av matsvinn, andel ekologisk mat och dryck, information om kemikalier samt kontinuerliga förbättringsåtgärder som genomförs. Därtill ska verksamheten årligen sätta upp egna miljömål för det kommande året samt se till att samtlig personal har tillräckligt med kunskap och information.

Svanen rekommenderar Kammarkollegiet att framför allt ställa krav på miljöledningsfrågor såsom miljömål och årlig uppföljning. Kammarkollegiet bör även se över och prioritera avfall, kemikalier och miljömärkta förbrukningsartiklar.

10.2.2 Green Key

Green Key är en ledande internationell miljömärkning för anläggningar inom besöks- och turistbranschen med fler än 3 000 miljömärkta anläggningar i över 60 länder världen över. Green Key drivs internationellt av Foundation for Environmental Education (FEE) och stöds av bland annat World Tourism Organization (WTO) och United Nations Environment Programme (UNEP).

Idag är ca 170 anläggningar (hotell-, konferens- och campinganläggningar) certifierade i Sverige. Certifieringen gäller i ett (1) år och är förenad med en viss kostnad.

I slutet av en certifieringsperiod ska anläggningen skicka in vissa nyckeltal och miljömål till Green Key som även genomför uppföljningar genom besök och stickprovskontroller på konferensanläggningen.

Branschen har tappat mycket i personalstyrka och har som ett resultat av detta ofta ny, mer oerfaren personal. Det är svårt att förutspå hur det kommer att se ut på sikt och hur det kommer att påverka miljöarbetet och certifieringsgraden. Green Key upplever att branschen ofta känner krav från kunderna avseende miljöarbete och att anläggningarna därför gärna vill ha en miljömärkning som bevis för att de bedriver ett aktivt miljöarbete. Många anläggningar anser också att det även finns en ekonomisk vinning med att arbeta med miljöfrågorna då det är möjligt att påverka kostnader, exempelvis genom att spara på vatten och el.

Att minimera matsvinnet är också en fråga som har aktualiserats på senare tid. Det är ett av Green Keys krav och samtliga anläggningar som de har kontakt med arbetar med frågan.

Green Key rekommenderar även Kammarkollegiet att ställa krav på att konferensanläggningarna ska källsortera i det antal fraktioner som är möjliga i den kommun de verkar. Konferensanläggningen är enligt lag skyldig att källsortera.

Green Key har rekommenderat Kammarkollegiet att i kommande upphandling ställa krav på förnybar el. Förnybar el är tillgängligt i landet och det är relativt lätt för en konferensanläggning att få ner sina utsläpp på detta sätt. Det är dock en kostnadsfråga för en anläggning och kan även påverkas av vem som äger själva byggnaden anläggningen finns i.

10.3 Sociala krav

Med sociala krav avses villkor om lön, semester och arbetstid vilka de arbetstagare som utför uppdraget minst ska tillförsäkras. Beslut om och i så fall vilka sociala krav ska ställas i en upphandling ska föregås av en så kallad behövlighetsbedömning. I denna görs analys av risken för oskäliga arbetsvillkor i den aktuella upphandlingen, samt i förlängningen risken för att konkurrensen snedvrids. Villkoren ska ha en anknytning till det som upphandlas och vara proportionerliga. Kraven gäller även underleverantörer som direkt medverkar till att fullgöra kontraktet.

Efter en helhetsbedömning av omständigheter, bl.a. med hänsyn tagen till branschen, beslutar Kammarkollegiet att ta arbetsrättsliga hänsyn genom att ställa krav på särskilda arbetsrättsliga villkor. Beslutet grundar sig på att branschorganisationen Visita anser att konferensmarkanden är en bransch inom vilken det bör vara obligatoriskt att ställa särskilda arbetsrättsliga villkor. Det har även framkommit under de leverantörsmöten som projektgruppen genomfört samt i svaren i den leverantörsenkät som projektgruppen genomförde att branschen generellt anser det vara viktigt i upphandlingssammanhang. I enlighet med LOU ställs kraven för villkoren lön, semester och arbetstid. Nivåbestämningen kommer att framgå i upphandlingens huvuddokument.

10.4 Tillgänglighetskrav

Kammarkollegiet eftersträvar att de varor och tjänster som avropas från de statliga ramavtalen ska vara tillgängliga och användbara för alla, oavsett funktionsförmåga. En bättre funktion och utformning av tjänster i samhället gynnar alla, inte bara personer med funktionsvariationer.

I enkäten till myndigheterna, i möten med referensgruppen och i andra kontakter med representanter från de avropsberättigade myndigheterna som använder det befintliga ramavtalet för Konferenser och möten har det framkommit behov av att se över kriterierna avseende tillgänglighet i kommande upphandling. Det har även kommit in önskemål om att konferensanläggningarnas uppfyllande av specifika tillgänglighetskrav eller kriterier ska presenteras på ett mer tillgängligt sätt på avropa.se.

10.4.1 Möte med Myndigheten för delaktighet (MFD)

Projektgruppen har genomfört ett separat möte med en representant från Myndigheten för delaktighet (fortsättningsvis MFD) om förutsättningarna att använda krav och kriterier avseende tillgänglighet i kommande upphandling. Mötet genomfördes digitalt via Skype.

Behovet av tillgänglighetsanpassningar varierar i varje specifikt fall. MFD ser positivt på de kriterier Kammarkollegiet ställde avseende tillgänglighet vid förra upphandlingen av Konferenser och möten. Utgångspunkten för bedömningen är MFD:s egna framtagna checklistor avseende tillgängliga lokaler⁶ och tillgängliga möten och konferenser⁷. Det finns ett inplanerat revideringsarbete med checklistorna vilket kan komma att leda till vissa förändringar som projektgruppen eventuellt bör ta hänsyn till i en kommande upphandling.

MFD anger även att byggnaden som konferensanläggningen är belägen i kan skapa olika förutsättningar för kraven på tillgänglighet. Vid nybyggnationer är tillgängligheten redan inplanerad i arkitekturen, många renoveringar kan leda till förbättringar medan äldre hus kan ha vissa begränsningar.

⁶ <https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/stod-for-att-arbeta-med-tillgangliga-lokaler/>

⁷ <https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/checklista-for-tillgangliga-moten-och-konferenser/>

11 Säkerhet

11.1 Informationssäkerhet

Informationssäkerhet handlar framför allt om att hindra information från att läcka ut, förvanskas och förstöras. Det handlar också om att rätt information ska finnas tillgänglig för rätt personer, och i rätt tid. Information ska inte kunna hamna i orätta händer och missbrukas. De registrerade ska veta vem som använder deras personuppgifter och varför.

Behovet av en förbättrad hantering av information ur ett säkerhetsperspektiv inom offentlig förvaltning är väldokumenterad.

En upphandling inom Konferenser och möten ska ge goda förutsättningar för avropsberättigade organisationer att ställa relevanta informationssäkerhetskrav och hantera sin information på ett säkerhetsmässigt lämpligt sätt.

11.1.1 Säkerhetsskydd och Säkerhetsskyddsavtal

Verksamhet som omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska ha det säkerhetsskydd som behövs med hänsyn till verksamhetens art, omfattning och övriga omständigheter. Ansvar för säkerhetsskyddet ligger hos den som är verksamhetsansvarig. När det i utförandet av en tjänst förekommer uppgifter som med hänsyn till Sveriges säkerhet omfattas av sekretess (hemliga uppgifter) har staten, kommunerna och regionerna ansvaret för att det finns ett fullgott säkerhetsskydd hos leverantören.

För att tillgodose kravet på säkerhetsskydd när sådan verksamhet utförs på uppdrag av en myndighet, ska den uppdragsgivande myndigheten träffa ett skriftligt avtal – säkerhetsskyddsavtal – med ramavtalsleverantören om det säkerhetsskydd som behövs i det enskilda fallet. Vid de ramavtal där behov av säkerhetsavtal föreligger bör en sådan möjlighet anges i ramavtalet.

I förstudien har det inte framkommit att det finns något särskilt intresse eller behov hos myndigheterna att ställa säkerhetskrav på leverantörerna. Det kan emellertid ändå vara lämpligt att ha med möjligheten med säkerhetsskyddade avtal i de allmänna villkoren för de myndigheter som anser sig ha ett sådant behov.

11.1.2 Dataskydd

Dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation) gäller i hela EU och har till syfte att skapa en enhetlig och likvärdig nivå för skyddet av personuppgifter så att det fria flödet av uppgifter inom EU inte hindras.

Utifrån vad som framkommit under förstudien är utgångspunkten att ramavtalsleverantörer i ett eventuellt kommande ramavtal kommer att behandla personuppgifter såsom personuppgiftsansvariga. Detta innebär att personuppgiftsbiträdesavtal i normalfallet inte behöver tecknas med leverantörerna vid avrop från ramavtal inom området.

12 E-handel

Med elektronisk handel (e-handel) menas ett sätt att skapa en effektiv inköpsprocess med IT som stöd. Elektronisk affärskommunikation ersätter den pappersbaserade kommunikationen. Avtal, leverantörer, priser m.m. blir lättillgängliga för de som ska beställa varor och tjänster, därför att avrop/beställningar och fakturahanteringen kan ske elektroniskt. E-handel enligt denna definition förutsätter att köparen hanterar sin elektroniska affärskommunikation via sitt e-handelssystem. Att en enskild handläggare inom köparens organisation gör inköp i en leverantörs webbshop via ett individuellt inloggningskonto betraktas inte som e-handel.

Målsättningen är att de leverantörer som tecknar statliga ramavtal med Kammarkollegiet ska medverka till att avropande myndigheter kan tillämpa e-handel och därmed leva upp till strategi, förordning och lagstiftning.

Förutsättningarna för att tillämpa e-handel varierar mellan olika ramavtalsområden och branscher. I förstudiearbetet utreds därför förutsättningarna för e-handel för det aktuella ramavtalsområdet. Den 1 april 2019 blev det lag på att alla inköp i offentlig sektor ska faktureras med e-faktura.

Inom Konferenser och möten görs bokningar främst direkt till konferensanläggningens hemsida alternativt via mejl eller via telefon. En del avropsberättigade myndigheter gör sina bokningar via egen eller upphandlad resebyrå. De myndigheter som tillämpar e-handelssystemet vid bokning av konferenser och möten gör det främst i syfte att få en fakturamatchning. Det finns dock visst önskemål om att kraven på e-handel utvecklas inför kommande upphandling. Det stora antalet ramavtalsleverantörer gör att förutsättningarna för att tillämpa integrerad e-handel är begränsad inom detta område.

13 Utvecklingsområden och förändringsbehov i en kommande upphandling

Projektgruppen har identifierat att följande områden bör ses över och eventuellt utvecklas inför en kommande upphandling.

Upphandlingsupplägg

Under förstudien har det framkommit att många myndigheter och leverantörer anser att paketlösningarna på befintligt ramavtal är relativt smidiga och tydliga avseende innehåll och struktur. Det har även framkommit att det ibland finns behov av att justera i paketen, vad gäller tjänster och deltagarantal utöver vad ramavtalet tillåter.

Det har även framkommit att skillnaderna (kapacitet och kvalitet) mellan Plus och Bas inom Dagkonferens och Helpension upplevs otydliga för både myndigheter och leverantörer. Därtill upplevs benämningen Plus och Bas problematisk då de ofta förknippas enbart med kvalitet.

Upphandlingsprojektet bör därför fortsätta utreda alternativa upplägg inför kommande upphandling.

Avropsordning

Avropsordningen samtliga villkor fastställda (rangordning) fungerar väl för Små konferenser och möten. Den främsta anledningen är att rangordning leder till ett enkelt och relativt snabbt bokningsförfarande. Avropsförfarande med alla villkor fastställda minskar dock möjligheten till flexibilitet i beställningarna och avropsordningen bör därför ses över i samband med en kommande upphandling.

Avropsordningen förnyad konkurrensutsättning som tillämpas på Stora konferenser och möten är mer tids- och resurskrävande än avropsordningen samtliga villkor fastställda. Stora konferenser är dock ofta en mer komplex produkt att beställa och kommande upphandlingsprojekt bör fortsätta utreda om det finns en mindre komplicerad avropsordning som ändå skulle kunna vara lika lämplig.

Geografiska anbudsområden

För att säkerställa ramavtalens användbarhet bör de geografiska anbudsområdena (kommun och kommundelar) ses över inför en kommande upphandling. Det kan finnas ett behov av att justera vissa kartbilder för att följa marknadens utveckling och för att säkerställa konkurrensen i upphandlingen.

Kravspecifikationen

Inför kommande upphandling bör kravspecifikationerna för respektive konferenstyp ses över och eventuellt, i och med marknadens utveckling, justeras.

Deltagarspannen inom Små konferenser bör ses över och justeras, likaså kravet om minst 50 deltagare i Små konferenser.

Teknisk utrustning

Behovsanalysen har visat att avropsberättigade myndigheter har ett ökat behov av teknisk utrustning inom konferenser och möten. Teknisk utrustning kan ses som en del av ett mer miljövänligt sätt att konferera på. Upphandlingsprojektet bör fortsätta utreda om och i så fall på vilket sätt teknisk utrustning bör hanteras i ett kommande ramavtal.

Miljö

Inför kommande upphandling bör krav och kriterier avseende miljö ses över och anpassas efter utvecklingen på marknaden.

Tillgänglighet

Inför kommande upphandling bör tillgänglighetskriterierna ses över och anpassas efter utvecklingen på marknaden.

Antal ramavtal

Upphandlingsprojektet bör fortsätta att utreda om det är möjligt att teckna färre ramavtal inom ramavtalsområdet utan att för den delen minska den geografiska täckningen eller ramavtalens användbarhet.

Information om ramavtalen

För att säkerställa avtalstroheten och att ramavtalen används på rätt sätt bör kommande projektgrupp utreda hur informationen om ramavtalen presenteras på bästa sätt på avropa.se. Projektgruppen bör även se över hur Kammarkollegiet på bästa sätt kan arbeta för att informationen avseende ramavtalens villkor på bästa sätt når ut på respektive konferensanläggning till receptioner och de som tar emot och hanterar bokningar.

14 Slutsatser

Enligt förordning (1198:796) om statlig inköpssamordning ska det finnas ramavtal som effektiviserar upphandlingarna för varor och tjänster som myndigheterna upphandlar ofta, i stor omfattning eller som uppgår till stora värden.

Med varor och tjänster som upphandlas ”ofta” avses varor och tjänster som myndigheter upphandlar löpande eller flera gånger årligen, dvs. återkommande vid flera tillfällen eller flera gånger årligen. Kriteriet ”i stor omfattning” avser varor och tjänster som myndigheter införskaffar stora mängder av. Det sista kriteriet ”stora värden” anses vara uppfyllt när upphandlingen i fråga har en beräknad omsättning på minst 30 Mkr.

Behovsanalysen har visat att avropsberättigade myndigheter har ett fortsatt, återkommande och regelbundet behov av att konferera och anordna möten utanför den egna arbetsplatsen.

Marknaden påverkades kraftigt under pandemiåren och under 2020 och 2021 omsatte ramavtalen 213 respektive 202 Mkr. Under första halvåret 2022 ökade omsättningen till 277 Mkr. Dessa siffror kan jämföras med de 665 Mkr som den redovisade omsättningen var 2019, året innan pandemin. Projektgruppen har under förstudieprojektets gång inte fått några indikationer på att behovet av ett ramavtal inom Konferenser och möten har minskat.

Med anledning av vad som framförts ovan finner projektgruppen att samtliga kriterier är uppfyllda och att det således finns goda skäl till att upphandla ett nytt ramavtal för Konferenser och möten.

15 Källförteckning

15.1 Möten med myndigheter

I projektet har referensgruppsmöten genomförts där följande myndigheter deltog.

- Arbetsförmedlingen
- Försvarsmakten
- Försäkringskassan
- Kulturrådet
- Kriminalvården
- Länsstyrelsen i Östergötland
- Läkemedelsverket
- Migrationsverket
- Malmö universitet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- Myndigheten för tillgängliga medier
- Naturvårdsverket
- Polismyndigheten
- Riksantikvarieämbetet
- Riksgälden
- Skolverket
- Tillväxtverket

Därutöver har projektet genomfört separat möte på distans med följande myndighet.

- Myndigheten för delaktighet

15.2 Möten med leverantörer

I projektet har Informationsseminarium och dialogmöten genomförts där följande leverantörer deltog:

Nordic Choice Hotels, Coor Konferens, Sigtunahöjden Hotell & Konferens, Stockholm Meeting Selection AB, Skepparholmen Nacka, Eatery Sverige AB, Radisson Hospitality AB, Elite Hotels, Djurönäset Konferens & Hotell, Scandic Hotels, Utö Vårdshus Hotell & Konferens, Gällöftsa Konferens & Herrgård, Frey Hotels, Ligula Hospitality Group AB, Orbaden, Ågrenska, Hotell Höga Kusten, Dalecarlia Hotel AB, Såstaholm, Viking Line Skandinavien AB, Winn Hotel Group, Thon Hotels, Studioarena, Hotell Fridhemsgatan i Mora AB, Generator Stockholm, Gram Group, Malmö Arena Hotel.

Projektgruppen har även genomfört studiebesök på följande konferensanläggningar:

Fotografiska, Hotell Kung Carl, Sigtunahöjden Hotell och Konferens, World Trade Center, Kistamässan samt på Stockholmsmässan.

15.2.1 Möte med branschorganisation

I projektet har möte genomförts med följande branschorganisation.

- VISITA

15.2.2 Möte med miljöorganisationer

I projektet har separata möten genomförts med följande miljöorganisationer.

- Green Key
- Svanen

15.2.3 Möte med andra intressenter

I projektet har möte genomförts med följande övrig intressent.

- Svenska möten

15.3 Enkätutskick till myndigheter

Myndighetsenkät Konferenser och möten 2022. Enkäten skickades ut till 217 myndigheter och besvarades av 157 respondenter, vilket ger en svarsfrekvens på ca 74 procent. Enkäten publicerades 2022-05-23 och sista svarsdag var 2022-06-08.

15.4 Enkätutskick till leverantörer

Leverantörsenkät Konferenser och möten 2022. Enkäten publicerades på avropa.se och informationsmeddelande avseende enkäten skickades ut till samtliga ramavtalsleverantörer samt andra leverantörer på marknaden som via avropa.se eller annan kontakt med projektgruppen anmält intresse av förstudiens arbete. Enkäten besvarades av 56 respondenter. Enkäten var publicerad på avropa.se från och med 2022-05-23 och sista svarsdag var 2022-06-08.

15.5 Referenslitteratur och andra källor

Upphandlingsdokument

Kammarkollegiets upphandlingsdokument.

- Helpension Bas Små konferenser och möten 2019
- Helpension Plus Små konferenser och möten 2019

- Dagkonferens Bas Små konferenser och möten 2019
- Dagkonferens Plus Små konferenser och möten 2019
- Stora konferenser och möten 2019
- Heldagskonferens utan förtäring 2019
- Halvdagskonferens utan förtäring 2019
- Timdebitering Små konferenser och möten 2019
- Helpension Bas Små konferenser och möten (kompletterande upphandling) 2020
- Helpension Plus Små konferenser och möten (kompletterande upphandling) 2020
- Dagkonferens Bas Små konferenser och möten (kompletterande upphandling) 2020
- Dagkonferens Plus Små konferenser och möten (kompletterande upphandling) 2020
- Stora konferenser och möten (kompletterande upphandling) 2020

Rapporter

Potentialstudie för Hållbara event; Hållbara möten och konferenser i staten.
Programområde 2. Staten går före. Delprojekt 3; Upphandling som driver utveckling. 2022-09-21

Hemsidor

2022-11-10 Skatteverket -

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/357225.html?date=2016-11-29>

2022-11-17 MFD –

<https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/stod-for-att-arbeta-med-tillgangliga-lokaler/>

2022-11-17 MFD –

<https://www.mfd.se/verktyg/vagledning-for-en-tillganglig-verksamhet/checklista-for-tillgangliga-moten-och-konferenser/>

2022-10-20 Svanen -

<https://www.svanen.se/sok-svanenmarkta-varor-tjanster/?sortorder=6&qry=&productgroup=>

16 Bilagor

Bilaga 1 Myndighetsenkät Konferenser och möten 2022

Bilaga 2 Leverantörsenkät Konferenser och möten 2022